

I Z V J E Š Č E

**O OSOBAMA S INVALIDITETOM
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

Rujan 2022.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Zagreb, Rockefellerova 7**

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Autor:

doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
specijalist javnog zdravstva, znanstveni suradnik

Suradnici:

Martina Ivanić, dipl. med. sestra
Natalie-Tanja Petreski
Manuela Radošević
Sandra Šafaric Tičak, inf.
dr. sc. Ana Vuljanić, prof., univ. mag. admin. sanit.

Zagreb, rujan 2022. godine

UVOD	3
Izvori podataka.....	3
1. REPUBLIKA HRVATSKA.....	4
1.1. Opći sociodemografski podaci	4
1.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti	6
2. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	9
2.1. Opći sociodemografski podaci	9
3. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	13
3.1. Opći sociodemografski podaci	13
4. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	17
4.1. Opći sociodemografski podaci	17
5. GRAD ZAGREB.....	21
5.1. Opći sociodemografski podaci	21
6. ISTARSKA ŽUPANIJA	24
6.1. Opći sociodemografski podaci	24
7. KARLOVAČKA ŽUPANIJA	29
7.1. Opći sociodemografski podaci	29
8. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA.....	33
8.1. Opći sociodemografski podaci	33
9. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA.....	37
9.1. Opći sociodemografski podaci	37
10. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	42
10.1. Opći sociodemografski podaci	42
11. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	46
11.1. Opći sociodemografski podaci	46
12. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	50
12.1. Opći sociodemografski podaci	50
13. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	55
13.1. Opći sociodemografski podaci	55
14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA.....	59
14.1. Opći sociodemografski podaci	59
15. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA.....	64
15.1. Opći sociodemografski podaci	64
16. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	68
16.1. Opći sociodemografski podaci	68
17. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	74
17.1. Opći sociodemografski podaci	74
18. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA.....	78
18.1. Opći sociodemografski podaci	78
19. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	82
19.1. Opći sociodemografski podaci	82
20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	86
20.1. Opći sociodemografski podaci	86
21. ZADARSKA ŽUPANIJA.....	90
21.1. Opći sociodemografski podaci	90
22. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	95
22.1. Opći sociodemografski podaci	95

Uvod

Prema procjenama Ujedinjenih naroda (UN) problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri invalid. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu predviđen je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravljiva pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta.

Republika Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Registru osoba s invaliditetom (NN 64/01, NN 63/22), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registrar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine. **Prema navedenom Zakonu osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.**

Izvori podataka

Podaci se u Registrar osoba s invaliditetom prikupljaju iz službenih evidencija:

1. zavoda nadležnog za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
2. zavoda nadležnog za obvezno zdravstveno osiguranje
3. zavoda nadležnog za mirovinsko osiguranje
4. zavoda nadležnog za zapošljavanje
5. ministarstva nadležnog za upravu
6. ministarstva nadležnog za obrazovanje
7. ministarstva nadležnog za hrvatske branitelje
8. upravnog tijela županije nadležnog za poslove obrazovanja odnosno upravnih tijela Grada Zagreba nadležnih za obavljanje poslova vezanih uz ostvarivanje prava djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom
9. zdravstvenih ustanova na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite
10. drugih korisnika OIB-a, u smislu zakona kojim se propisuje OIB, koji vode evidencije o podacima iz članka 5. stavka 2. Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22).

Ovogodišnje izvješće o osobama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o vrstama oštećenja i oštećenjima funkcionalnih sposobnosti za Republiku Hrvatsku te za svaku županiju zasebno. Sve obrade iz ovog izvještaja provedene su s obzirom na stanje dana 01.09.2022. godine i u potpunosti su prilagođene novom načinu vještačenja, te nema mogućnosti za analizu podataka koji su se nekad prikupljali po starom načinu utvrđivanja invaliditeta. Iz navedenog razloga se ne može primjerice provesti obrada prema završenom stupnju obrazovanja i životnim uvjetima (Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom to nema kao obavezno polje prilikom vještačenja).

Važno je ovdje istaknuti i metodologiju izračuna prevalencija. Za izračun prevalencije invaliditeta u Republici Hrvatskoj i po županijama korišteni su parametri Registra osoba s invaliditetom te prvi službeni rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine Državnog zavoda za statistiku.

1. Republika Hrvatska

1.1. Opći sociodemografski podaci

U Republici Hrvatskoj, po stanju na dan 01.09.2022., živi 624.019 osoba s invaliditetom od čega je 353.550 muškog spola (56,7%) i 270.469 ženskog spola (43,3%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 16,0% ukupnog stanovništva RH (tablica 2) - vidi napomenu o načinu izračuna prevalencije ispod tablice 2. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 285.155 (45,7%), je u dobroj skupini 65+, dok je 268.911 (43,1%) osoba u radno-aktivnoj dobi, 20 - 64 godine (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina, i to u udjelu od 11,2%. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi 29,4% od ukupnog broja osoba s invaliditetom (tablica 1). Međutim, razmotri li se koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, dolazimo do podatka da je najveći udio u Šibensko-kninskoj županiji, s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Sisačko-moslavačkoj županiji, u radno-aktivnoj dobi u Požeško-slavonskoj županiji, a u Krapinsko-zagorskoj županiji u dobi iznad 65 godina (tablica 2).

Tablica 1. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, županijama prebivališta te dobnim skupinama

ŽUPANIJA PREBIVALIŠTA	Dobne skupine						Ukupno	
	0 - 19		20 - 64		65+			
	m	ž	m	ž	m	ž		
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.121	666	5.206	3.426	3.827	4.452	18.698	
BRODSKO-POSAVSKA	1.110	749	6.981	3.213	4.652	3.690	20.395	
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	958	599	3.995	2.260	3.200	2.716	13.728	
GRAD ZAGREB	9.951	6.130	24.339	20.401	22.044	28.621	111.486	
ISTARSKA	1.454	794	5.064	4.091	4.872	4.761	21.036	
KARLOVAČKA	1.356	839	5.050	2.922	4.063	4.422	18.652	
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1.577	923	4.661	3.356	3.220	3.697	17.434	
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1.443	920	5.741	4.349	5.254	5.410	23.117	
LIČKO-SENSKA	299	180	2.207	1.005	1.965	1.527	7.183	
MEĐIMURSKA	1.445	1.047	3.978	3.575	2.793	2.773	15.611	
OSJEČKO-BARANJSKA	2.543	1.685	13.598	8.004	8.630	7.986	42.446	
POŽEŠKO-SLAVONSKA	525	387	3.775	2.093	2.945	2.503	12.228	
PRIMORSKO-GORANSKA	2.294	1.329	6.799	5.639	7.816	9.042	32.919	
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.060	1.415	7.517	4.110	6.450	5.551	27.103	
SPLITSKO-DALMATINSKA	4.769	3.172	19.525	11.120	16.498	16.686	71.770	
ŠIBENSKO-KNINSKA	904	549	5.164	2.629	5.512	5.277	20.035	
VARAŽDINSKA	1.731	1.110	6.351	5.035	5.319	6.158	25.704	
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	704	477	3.990	2.227	2.719	2.491	12.608	
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.194	803	7.613	3.720	5.287	3.989	22.606	
ZADARSKA	1.548	833	6.134	2.957	5.485	4.214	21.171	
ZAGREBAČKA	3.717	2.312	10.562	7.772	9.164	8.582	42.109	
Nespecificirano	207	124	5.560	1.197	15.115	3.777	25.980	
Ukupno	42.910	27.043	163.810	105.101	146.830	138.325	624.019	

Napomena:

1. obrada podataka moguća je i po petogodišnjim dobnim skupinama
2. nespecificirano – županija prebivališta nije navedena ili mjesto prebivališta nije u službenom šifrarniku naselja

Tablica 2. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika

Županija prebivališta	Prevalencija invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobroj skupini 0 - 19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobroj skupini 20 - 64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobroj skupini 65+ (%)
ŠIBENSKO-KNINSKA	20,7	8,7	14,5	40,9
SISAČKO-MOSLAVAČKA	19,3	13,9	14,3	34,8
KRAPINSKO-ZAGORSKA	19,1	10,5	13,8	42,6
POŽEŠKO-SLAVONSKA	19,0	7,2	15,8	37,2
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	18,3	9,0	14,7	35,0
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	17,8	8,7	14,9	33,7
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	17,1	12,6	13,5	31,1
SPLITSKO-DALMATINSKA	16,9	9,3	12,4	36,0
LIČKO-SENSKA	16,7	6,6	13,2	31,1
KARLOVAČKA	16,6	11,2	12,2	30,9
OSJEČKO-BARANJSKA	16,4	8,7	14,0	29,3
VARAŽDINSKA	16,0	9,3	11,8	34,7
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	15,7	7,0	13,6	28,4
BRODSKO-POSAVSKA	15,6	7,2	13,5	28,3
MEĐIMURSKA	14,7	11,0	12,3	25,7
GRAD ZAGREB	14,5	10,6	9,7	31,9
ZAGREBAČKA	14,0	10,0	10,4	27,8
ZADARSKA	13,2	7,6	10,0	25,3
PRIMORSKO-GORANSKA	12,4	8,2	8,1	24,6
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	11,8	6,7	9,4	22,8
ISTARSKA	10,7	6,6	8,0	20,4
Republika Hrvatska	16,0	9,4	11,8	32,8

Napomena:

- za izračun ukupne prevalencije u RH, prevalencije po županijama te prevalencije po dobnim skupinama korišteni su podaci iz tablice 1 ovoga biltena te prvi službeni rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine Državnog zavoda za statistiku (Državni zavod za statistiku, 2022.)

Prema podacima Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, u RH su zabilježeni podaci za 21.485 osoba pri čemu 15.813 osoba s invaliditetom (54,9% muškog spola i 45,1% ženskog spola) zadovoljava kriterije Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (NN 75/18) i poslodavac ih može računati u kvoti.

U Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 49.078 osoba s time da je veći broj muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja i mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U RH živi 65.471 branitelj s invaliditetom. Zabilježeno je i 4.568 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

1.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa (tablica 3.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobним skupinama nalaze se u tablici 3.b.

Tablica 3.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	188.182	30,2	484
Oštećenja lokomotornog sustava	177.547	28,5	457
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	162.135	26,0	417
Mentalna oštećenja	153.021	24,5	394
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	110.756	17,7	285
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	51.149	8,2	132
Intelektualna oštećenja	31.291	5,0	80
Oštećenja vida	20.526	3,3	53
Oštećenja sluha	17.679	2,8	45
Oštećenja perifernog živčanog sustava	17.642	2,8	45
Poremećaji iz spektra autizma	4.177	0,7	11
Gluhosljepoča	172	0,03	0,4

Tablica 3.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	7.398	32.849	48.701
	m	13.767	47.704	37.763
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	1.396	30.208	54.284
	m	1.709	42.931	47.019
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	3.200	34.064	51.094
	m	4.484	29.384	39.909
Mentalna oštećenja	ž	2.940	25.601	26.743
	m	7.356	58.869	31.512
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	6.437	17.258	30.002
	m	8.853	22.372	25.834
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	10.245	6.753	1.053
	m	19.608	12.211	1.279
Intelektualna oštećenja	ž	3.306	8.909	1.037
	m	4.914	12.154	971
Oštećenja vida	ž	804	3.380	5.673
	m	1.004	4.945	4.720
Oštećenja sluha	ž	667	2.807	3.971
	m	1.018	4.834	4.382
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	257	3.603	3.191
	m	334	6.022	4.235
Poremećaji iz spektra autizma	ž	630	264	10
	m	2.512	755	6
Gluhosljepoča	ž	5	28	39
	m	3	51	46

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zločudnoj novotvorini dojke (C50).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u RH oko 6,8% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 22.050 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1.079 branitelja Domovinskog rata, dok ih 141 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 4 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 4. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	32.798
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	29.402
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	3.811
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	766
G70-G73	Bolesti mironeurale veze i mišića	1.534
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	24.694
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	16.355
H90-H95	Drugi poremećaji uha	17.142
Q90	Down-sindrom	1.907
S48	Amputacija obje nadlaktice	67
S58	Amputacija obje podlaktice	16
S68	Amputacija obje šake	9
S78	Amputacija obje natkoljenice	40
S88	Amputacija obje potkoljenice	58
S98	Amputacija oba stopala	28
G35*	Multipla skleroza	4.122

*Napomena za multiplu sklerozu: ovdje su iskazane osobe s multiplom sklerozom koje su vještačene u nekom od tijela vještačenja i ostvaruju određena invalidska prava. Ukupan broj osoba s multiplom sklerozom je znatno veći i u skladu je s rezultatima istraživanja koje je provedeno u sklopu EU projekta Morbidity Statistics te taj broj iznosi 7.024 (bez podjele po županijama). Ovo je važno istaknuti jer su niže navedeni podaci o osobama s multiplom sklerozom po županijama podaci samo za one osobe koje su prošle postupak vještačenja i upisane su u Registrar osoba s invaliditetom.

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom u RH su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 5.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 5.a i 5.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 5.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	4.722	9.250	9.401	3.823	98.581	125.777
Kronične bolesti	17.132	31.630	42.864	17.215	344	109.185
Poremećaj glasa, jezika i govora	755	1.658	1.082	742	36.654	40.891
Tjelesno oštećenje	9.084	12.276	9.976	6.277	36	37.649
Intelektualne teškoće	1.066	1.892	3.104	5.220	17.601	28.883
Oštećenje vida	2.154	1.909	1.617	1.856	10.547	18.083
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	17.386
Kronične bolesti kod djece	1.307	5.599	6.268	3.314	10	16.498
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	1.631	4.459	5.934	1.517	697	14.238
Oštećenje sluha	1.279	1.539	1.614	601	8.632	13.665
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	742	2.096	917	3.755
Gluhosljepoča	-	-	7	30	1	38

Tablica 5.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	1.485	21.481	22.647
	m	3.684	48.504	27.976
Kronične bolesti	ž	965	28.059	34.173
	m	1.174	21.494	23.320
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	8.125	6.000	507
	m	14.794	10.758	707
Tjelesno oštećenje	ž	855	7.499	12.215
	m	1.050	8.552	7.478
Intelektualne teškoće	ž	2.762	8.454	1.015
	m	4.133	11.570	949
Oštećenje vida	ž	620	2.892	5.186
	m	779	4.280	4.326
Višestruke teškoće	ž	3.093	3.150	54
	m	5.488	5.560	41
Kronične bolesti kod djece	ž	7.419	-	-
	m	9.079	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	5.174	-	-
	m	9.064	-	-
Oštećenje sluha	ž	527	2.274	2.797
	m	801	3.862	3.404
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	541	239	10
	m	2.264	695	6
Gluhosljepoča	ž	2	12	5
	m	2	12	5

2. Bjelovarsko-bilogorska županija

2.1. Opći sociodemografski podaci

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 18.698 osoba s invaliditetom od čega je 10.154 muškog spola (54,3%) i 8.544 ženskog spola (45,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,3% ukupnog stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.632 (46,2%), je u dobitnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Bjelovarsko-bilogorska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da je malo ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Bjelovarsko-bilogorske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 6 i 7.

Iz Bjelovarsko-bilogorske županije, u Register osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.905 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji živi 1.745 branitelja s invaliditetom te 118 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 6. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Bjelovarsko-bilogorske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
BJELOVAR	6.519	1,0	17
DARUVAR	1.736	0,3	4
GAREŠNICA	1.697	0,3	4
ČAZMA	1.132	0,2	3
GRUBIŠNO POLJE	990	0,2	3
ROVIŠĆE	732	0,1	2
ĐULOVAC	506	0,1	1
NOVA RAČA	481	0,1	1
KAPELA	461	0,1	1
IVANSKA	439	0,1	1
VELIKO TROJSTVO	412	0,1	1
VELIKI GRĐEVAC	410	0,1	1
SIRAC	409	0,1	1
DEŽANOVAC	386	0,1	1
KONČANICA	377	0,1	1
ŠTEFANJE	374	0,1	1
HERCEGOVAC	326	0,1	1
ŠANDROVAC	325	0,1	1
VELIKA PISANICA	253	0	1
BEREK	247	0	1
VELIKA TRNOVITICA	184	0	0,5
ZRINSKI TOPOLOVAC	164	0	0,4
SEVERIN	138	0	0,4
Ukupno	18.698		

Tablica 7. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama
Bjelovarsko-bilogorske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEREK	11	9	57	50	51	69
BJELOVAR	359	241	1.706	1.261	1.308	1.644
ČAZMA	70	47	311	189	246	269
DARUVAR	94	50	477	304	412	399
DEŽANOVAC	36	10	103	69	77	91
ĐULOVAC	41	13	185	93	93	81
GAREŠNICA	103	49	472	338	321	414
GRUBIŠNO POLJE	60	45	298	162	204	221
HERCEGOVAC	13	12	104	58	65	74
IVANSKA	30	18	107	72	101	111
KAPELA	32	11	135	79	85	119
KONČANICA	18	6	109	63	95	86
NOVA RAČA	30	14	112	93	95	137
ROVIŠĆE	66	36	237	136	133	124
SEVERIN	7	5	31	18	33	44
SIRAĆ	10	14	144	76	101	64
ŠANDROVAC	22	20	99	53	56	75
ŠTEFANJE	26	20	95	69	80	84
VELIKA PISANICA	11	9	68	41	56	68
VELIKA TRNOVITICA	14	5	57	28	38	42
VELIKI GRĐEVAC	35	13	137	73	70	82
VELIKO TROJSTVO	18	11	122	77	81	103
ZRINSKI TOPOLOVAC	15	8	40	24	26	51

2.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 8.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 8.b.

Tablica 8.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.090	1,1	18
Oštećenja lokomotornog sustava	6.779	1,1	17
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatiјe, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.517	0,9	14
Mentalna oštećenja	4.526	0,7	12
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.203	0,5	8
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.837	0,3	5
Intelektualna oštećenja	1.522	0,2	4
Oštećenja vida	763	0,1	2
Oštećenja sluha	651	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	629	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	81	0	0,2
Gluhosljepoča	7	0	0

Tablica 8.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	209	1.203	2.167
	m	373	1.863	1.275
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	30	1.101	2.402
	m	50	1.643	1.553
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	59	1.073	2.030
	m	103	1.038	1.214
Mentalna oštećenja	ž	81	750	906
	m	169	1.821	799
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	93	563	965
	m	143	704	735
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	381	266	24
	m	676	450	40
Intelektualna oštećenja	ž	145	428	51
	m	221	630	47
Oštećenja vida	ž	20	130	251
	m	21	188	153
Oštećenja sluha	ž	15	93	179
	m	27	196	141
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	8	126	115
	m	11	216	153
Poremećaji iz spektra autizma	ž	10	7	3
	m	46	14	1
Gluhosljepoča	ž	0	1	1
	m	2	1	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 0,2% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 907 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 27 branitelja Domovinskog rata, dok ih 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 9 prikazani su podaci o nekim dijagozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 9. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.118
F20-F29	Shizofrenija, shizotipi i sumanuti poremećaji	735
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	68
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	22
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	44
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	741
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	583
H90-H95	Drugi poremećaji uha	638
Q90	Down-sindrom	37
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	110

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 10.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 10.a i 10.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 10.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.111	1.526	1.288	367	10	4.302
Psihičke bolesti	246	422	277	103	2.732	3.780
Poremećaj glasa, jezika i govora	41	58	44	19	1.479	1.641
Intelektualne teškoće	53	81	113	130	1.058	1.435
Tjelesno oštećenje	421	516	292	162	1	1.392
Oštećenje vida	120	86	47	50	371	674
Oštećenje sluha	110	64	35	17	279	505
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	467
Kronične bolesti kod djece	49	142	109	76	0	376
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	37	82	64	21	28	232
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	5	46	21	72
Gluhosljepoča	-	-	0	4	0	4

Tablica 10.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	15	1.056	1.484
	m	29	863	855
Psihičke bolesti	ž	53	628	782
	m	112	1.504	701
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	356	241	9
	m	618	397	20
Intelektualne teškoće	ž	125	402	51
	m	201	610	46
Tjelesno oštećenje	ž	23	228	534
	m	29	305	273
Oštećenje vida	ž	12	113	231
	m	17	163	138
Oštećenje sluha	ž	10	75	141
	m	22	154	103
Višestruke teškoće	ž	72	92	0
	m	133	170	0
Kronične bolesti kod djece	ž	151	-	-
	m	225	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	70	-	-
	m	162	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	9	7	3
	m	39	13	1
Gluhosljepoča	ž	0	1	0
	m	1	1	1

3. Brodsko-posavska županija

3.1. Opći sociodemografski podaci

U Brodsko-posavskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 20.395 osoba s invaliditetom od čega su 12.743 muškog spola (62,5%) i 7.652 ženskog spola (37,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 15,6% ukupnog stanovništva Brodsko-posavske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.194 (50,0%), je u dobnjoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Brodsko-posavska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Brodsko-posavske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 11 i 12.

Iz Brodsko-posavske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 1.508 osoba s većim brojem muških osoba (61%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Brodsko-posavskoj županiji živi 3.748 branitelja s invaliditetom te 212 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 11. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Brodsko-posavske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
SLAVONSKI BROD	7.360	1,2	19
NOVA GRADIŠKA	2.180	0,4	6
SIBINJ	846	0,1	2
STARO PETROVO SELO	845	0,1	2
REŠETARI	783	0,1	2
ORIOVAC	692	0,1	2
CERNIK	635	0,1	2
NOVA KAPELA	612	0,1	2
GARČIN	610	0,1	2
OKUČANI	542	0,1	1
DONJI ANDRIJEVCI	417	0,1	1
VRBJE	371	0,1	1
BEBRINA	370	0,1	1
DAVOR	368	0,1	1
BUKOVLJE	367	0,1	1
BRODSKI STUPNIK	340	0,1	1
VRPOLJE	332	0,1	1
VELIKA KOPANICA	314	0,1	1
GORNJI BOGIĆEVCI	311	0,1	1
PODCRKAVLJE	309	0,1	1
GORNJA VRBA	285	0,1	1
OPRISAVCI	273	0	1
KLAKAR	256	0	1
SIKIREVCI	239	0	1
DRAGALIĆ	205	0	0,5
SLAVONSKI ŠAMAC	195	0	0,5
STARA GRADIŠKA	175	0	0,5
GUNDINCI	163	0	0,4
Ukupno	20.395		

Tablica 12. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Brodsko-posavske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEBRINA	28	23	140	57	81	41
BRODSKI STUPNIK	18	12	118	52	97	43
BUKOVLJE	19	10	167	48	83	40
CERNIK	29	18	213	94	144	137
DAVOR	21	12	158	52	74	51
DONJI ANDRIJEVCI	29	12	171	58	97	50
DRAGALIĆ	10	7	62	35	55	36
GARČIN	40	24	227	82	161	76
GORNJA VRBA	15	14	126	42	55	33
GORNJI BOGIČEVCI	11	13	107	43	67	70
GUNDINCI	17	2	71	28	27	18
KLAKAR	17	11	102	39	59	28
NOVA GRADIŠKA	89	74	680	372	490	475
NOVA KAPELA	33	22	198	80	126	153
OKUČANI	19	18	164	92	115	134
OPRISAVCI	21	10	84	39	67	52
ORIOVAC	40	29	242	102	173	106
PODCRKAVLJE	22	11	107	51	73	45
REŠETARI	26	27	259	127	193	151
SIBINJ	48	32	309	119	216	122
SIKIREVCI	27	14	81	32	54	31
SLAVONSKI BROD	414	276	2.344	1.249	1.678	1.399
SLAVONSKI ŠAMAC	11	5	78	21	57	23
STARAGRADIŠKA	0	4	68	28	39	36
STARO PETROVO SELO	43	32	323	120	153	174
VELIKA KOPANICA	25	10	132	37	67	43
VRBJE	18	16	110	61	81	85
VRPOLJE	20	11	140	53	70	38

3.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 13.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 13.b.

Tablica 13.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	6.818	1,1	18
Oštećenja lokomotornog sustava	6.238	1,0	16
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.638	0,9	15
Mentalna oštećenja	4.898	0,8	13
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.416	0,6	9
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.822	0,3	5
Intelektualna oštećenja	1.447	0,2	4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	813	0,1	2
Oštećenja vida	699	0,1	2
Oštećenja sluha	624	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	171	0	0,4
Gluhosljepoča	7	0	0

Tablica 13.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	246	1.176	1.444
	m	419	2.151	1.382
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	50	908	1.580
	m	54	2.022	1.624
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	124	1.137	1.619
	m	193	1.187	1.378
Mentalna oštećenja	ž	72	817	695
	m	161	2.132	1.021
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	159	581	744
	m	202	989	741
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	352	286	57
	m	545	529	53
Intelektualna oštećenja	ž	110	446	66
	m	138	628	59
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	4	108	80
	m	12	435	174
Oštećenja vida	ž	28	110	177
	m	32	220	132
Oštećenja sluha	ž	18	94	119
	m	30	205	158
Poremećaji iz spektra autizma	ž	29	11	0
	m	92	39	0
Gluhosljepoča	ž	0	1	3
	m	0	1	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Također načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Brodsko-posavskoj županiji županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, veštačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 461 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 59 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 14 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 14. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.058
F20-F29	Shizofrenija, shizotipi i sumanuti poremećaji	1.121
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	163
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	28
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	56
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.086
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	579
H90-H95	Drugi poremećaji uha	622
Q90	Down-sindrom	81
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	110

Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 15.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 15.a i 15.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 15.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	102	294	183	58	3.195	3.832
Kronične bolesti	418	981	1.188	704	5	3.296
Poremećaj glasa, jezika i govora	17	54	23	12	1.330	1.436
Intelektualne teškoće	30	118	76	94	984	1.302
Kronične bolesti kod djece	38	241	216	202	0	697
Oštećenje vida	49	56	50	45	436	636
Tjelesno oštećenje	136	230	146	86	0	598
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	521
Oštećenje sluha	32	34	26	30	379	501
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	17	64	76	18	26	201
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	29	73	50	152

Tablica 15.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	30	652	522
	m	81	1.696	851
Kronične bolesti	ž	23	743	1.156
	m	32	600	742
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	252	259	44
	m	392	460	29
Intelektualne teškoće	ž	79	413	62
	m	100	591	57
Kronične bolesti kod djece	ž	304	-	-
	m	393	-	-
Oštećenje vida	ž	24	98	163
	m	28	199	124
Tjelesno oštećenje	ž	15	112	197
	m	20	148	106
Višestruke teškoće	ž	88	113	0
	m	142	178	0
Oštećenje sluha	ž	16	79	87
	m	22	175	122
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	66	-	-
	m	135	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	26	8	0
	m	82	36	0

4. Dubrovačko-neretvanska županija

4.1. Opći sociodemografski podaci

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 13.728 osoba s invaliditetom od čega je 8.153 muškog spola (59,4%) i 5.575 ženskog spola (40,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 11,8% ukupnog stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6.255 (45,6%) je u dobroj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,3% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Dubrovačko-neretvanska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Dubrovačko-neretvanske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 16 i 17.

Iz Dubrovačko-neretvanske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom oblika školovanja za 917 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji žive 2.273 branitelja s invaliditetom te 163 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 16. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Dubrovačko-neretvanske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
DUBROVNIK	4.446	0,7	11
METKOVIĆ	2.369	0,4	6
PLOČE	1.604	0,3	4
KONAVLE	813	0,1	2
ŽUPA DUBROVAČKA	782	0,1	2
KORČULA	504	0,1	1
OPUZEN	437	0,1	1
VELA LUKA	389	0,1	1
BLATO	304	0,1	1
OREBIĆ	286	0,1	1
DUBROVAČKO PRIMORJE	269	0	1
KULA NORINSKA	268	0	1
SLIVNO	254	0	1
STON	230	0	1
POJEZERJE	169	0	0,4
ZAŽABLJE	105	0	0,3
LUMBARDA	103	0	0,3
SMOKVICA	87	0	0,2
LASTOVO	86	0	0,2
MILJET	86	0	0,2
TRPANJ	76	0	0,2
JANJINA	60	0	0,2
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	13.728		

Tablica 17. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Dubrovačko-neretvanske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BLATO	25	18	69	53	66	73
DUBROVAČKO PRIMORJE	16	9	79	35	80	50
DUBROVNIK	335	227	1.314	794	959	817
JANJINA	2	1	22	7	14	14
KONAVLE	74	29	247	131	193	139
KORČULA	57	30	111	80	114	112
KULA NORINSKA	13	13	71	38	71	62
LASTOVO	5	3	23	8	26	21
LUMBARDA	12	9	22	19	25	16
METKOVIĆ	156	109	742	373	522	467
MLJET	3	3	20	9	31	20
OPUZEN	24	14	118	56	123	102
OREBIĆ	18	6	97	51	65	49
PLOČE	73	40	449	251	397	394
POJEZERJE	7	6	60	23	44	29
SLIVNO	9	9	82	48	65	41
SMOKVICA	10	3	21	15	24	14
STON	12	3	59	34	67	55
TRPANJ	2	1	15	13	29	16
VELA LUKA	28	21	89	70	96	85
ŽAŽABLJE	6	5	32	12	23	27
ŽUPA DUBROVAČKA	71	40	253	140	165	113

4.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 18.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 18.b.

Tablica 18.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	3.717	0,6	10
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	3.593	0,6	9
Mentalna oštećenja	3.520	0,6	9
Oštećenja lokomotornog sustava	3.314	0,5	9
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.057	0,3	5
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	988	0,2	3
Intelektualna oštećenja	633	0,1	2
Oštećenja vida	484	0,1	1
Oštećenja sluha	378	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	376	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	153	0	0,4
Gluhosljepoča	5	0	0

Tablica 18.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	131	652	894
	m	269	1.040	731
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	104	791	1.063
	m	139	682	814
Mentalna oštećenja	ž	61	595	643
	m	163	1.293	765
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	31	487	975
	m	32	907	882
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	133	401	394
	m	191	507	431
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	189	160	18
	m	365	235	21
Intelektualna oštećenja	ž	49	179	24
	m	105	254	22
Oštećenja vida	ž	17	75	123
	m	22	117	130
Oštećenja sluha	ž	23	63	75
	m	17	111	89
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	4	61	52
	m	9	153	97
Poremećaji iz spektra autizma	ž	23	6	0
	m	100	24	0
Gluhosljepoča	ž	1	0	0
	m	0	2	2

Najčešći uzroci mentalnog oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotičkih poremećaja, poremećaja vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 549 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 37 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 19 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 19. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	729
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	830
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	141
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	15
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	39
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	646
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	401
H90-H95	Drugi poremećaji uha	369
Q90	Down-sindrom	65
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	94

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 20.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 20.a i 20.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 20.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	58	121	243	146	2.314	2.882
Kronične bolesti	149	531	992	547	7	2.226
Poremećaj glasa, jezika i govora	2	6	5	5	730	748
Tjelesno oštećenje	98	208	203	171	0	680
Intelektualne teškoće	1	18	65	144	366	594
Kronične bolesti kod djece	25	187	209	149	0	570
Oštećenje vida	30	31	41	50	282	434
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	17	116	174	82	17	406
Oštećenje sluha	10	34	41	10	214	309
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	269
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	21	90	24	135

Tablica 20.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	27	518	576
	m	72	1.015	674
Kronične bolesti	ž	6	643	732
	m	13	377	455
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	137	150	14
	m	217	216	14
Tjelesno oštećenje	ž	10	146	208
	m	14	168	134
Intelektualne teškoće	ž	42	171	24
	m	92	243	22
Kronične bolesti kod djece	ž	259	-	-
	m	311	-	-
Oštećenje vida	ž	12	66	115
	m	18	100	123
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	134	-	-
	m	272	-	-
Oštećenje sluha	ž	22	48	54
	m	13	97	75
Višestruke teškoće	ž	40	69	0
	m	50	110	0
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	19	6	0
	m	88	22	0

5. Grad Zagreb

5.1. Opći sociodemografski podaci

U Gradu Zagrebu, po stanju na dan 01.09.2022., živi 111.486 osoba s invaliditetom od čega su 56.334 muškog spola (50,5%) i 55.152 ženskog spola (49,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,5% ukupnog stanovništva Grada Zagreba (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 50.665 (45,4%), je u dobnjoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 14,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Grad Zagreb ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, a iznad prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 21 i 22.

Tablica 21. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
GRAD ZAGREB	111.486	17,9	287

Tablica 22. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu i dobnim skupinama u Gradu Zagrebu

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
GRAD ZAGREB	9.951	6.130	24.339	20.401	22.044	28.621

Iz Grada Zagreba, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 9.500 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Gradu Zagrebu živi 7.167 branitelja s invaliditetom te 567 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

5.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 23.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 23.b.

Tablica 23.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	29.820	4,8	77
Oštećenja lokomotornog sustava	28.215	4,5	73
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	25.824	4,1	66
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatijske, prirodene anomalije i rijetke bolesti	24.317	3,9	63
Mentalna oštećenja	22.596	3,6	58
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	11.194	1,8	29
Intelektualna oštećenja	4.142	0,7	11
Oštećenja vida	2.707	0,4	7
Oštećenja sluha	2.554	0,4	7
Oštećenja perifernog živčanog sustava	2.074	0,3	5
Poremećaji iz spektra autizma	959	0,2	2
Gluhosljepoča	23	0	0,1

Tablica 23.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	1.393	5.610	8.150
	m	2.932	6.412	5.323
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	243	5.834	9.227
	m	346	5.651	6.914
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	1.664	3.560	9.057
	m	2.369	3.810	5.364
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	634	6.147	7.661
	m	951	4.151	4.773
Mentalna oštećenja	ž	819	4.751	4.394
	m	2.021	6.945	3.666
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	2.468	1.345	119
	m	4.724	2.361	177
Intelektualna oštećenja	ž	473	1.146	123
	m	736	1.558	106
Oštećenja vida	ž	104	551	719
	m	184	666	483
Oštećenja sluha	ž	147	577	462
	m	219	690	459
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	40	531	390
	m	60	622	431
Poremećaji iz spektra autizma	ž	148	61	1
	m	575	174	0
Gluhosljepoča	ž	0	4	1
	m	0	10	8

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja središnjeg živčanog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini oštećenja vratne kralježnice (S10-S19). Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Također načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Gradu Zagrebu 1,5% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještaločeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 6.794 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 190 branitelja Domovinskog rata, dok ih 24 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 24 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 24. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	4.835
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	4.650
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	873
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	132
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	234
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	3.448
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	2.171
H90-H95	Drugi poremećaji uha	2.404
Q90	Down-sindrom	367
S48	Amputacija obje nadlaktice	15
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	3
S78	Amputacija obje natkoljenice	12
S88	Amputacija obje potkoljenice	11
S98	Amputacija oba stopala	4
G35	Multipla skleroza	818

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 25.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 25.a i 25.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 25.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	705	1.585	1.442	423	14.993	19.148
Kronične bolesti	2.642	4.666	5.100	2.461	86	14.955
Poremećaj glasa, jezika i govora	288	685	419	170	8.127	9.689
Tjelesno oštećenje	1.203	1.326	1.025	721	7	4.282
Intelektualne teškoće	237	213	267	695	2.350	3.762
Kronične bolesti kod djece	359	1.293	1.026	635	3	3.316
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	598	1.308	920	293	150	3.269
Oštećenje vida	286	280	170	239	1.401	2.376
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	2.287
Oštećenje sluha	215	177	320	120	1.245	2.077
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	187	413	248	848
Gluhosljepoča	-	-	1	7	0	8

Tablica 25.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	429	4.207	4.128
	m	1.074	5.937	3.373
Kronične bolesti	ž	183	4.764	4.048
	m	263	3.053	2.644
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	2.132	1.234	51
	m	3.958	2.200	114
Tjelesno oštećenje	ž	133	1.070	1.121
	m	184	1.063	711
Intelektualne teškoće	ž	372	1.091	120
	m	583	1.492	104
Kronične bolesti kod djece	ž	1.431	-	-
	m	1.885	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	1.190	-	-
	m	2.079	-	-
Oštećenje vida	ž	70	468	683
	m	139	573	443
Višestruke teškoće	ž	502	278	10
	m	979	511	7
Oštećenje sluha	ž	118	489	358
	m	169	569	374
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	123	57	1
	m	505	162	0
Gluhosljepoča	ž	0	3	1
	m	0	3	1

6. Istarska županija

6.1. Opći sociodemografski podaci

U Istarskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 21.036 osoba s invaliditetom od čega je 11.390 muškog spola (54,1%) i 9.646 ženskog spola (45,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,7% ukupnog stanovništva Istarske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9.633 (45,8%), su u dobnjoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Istarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Istarske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 26 i 27.

Tablica 26. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Istarske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
PULA - POLA	7.090	1,1	18
ROVINJ - ROVIGNO	1.381	0,2	4
POREČ - PARENZO	1.347	0,2	3
LABIN	1.235	0,2	3
UMAG - UMAGO	997	0,2	3
VODNJAN - DIGNANO	739	0,1	2
PAZIN	713	0,1	2
MEDULIN	644	0,1	2
MARČANA	506	0,1	1
LIŽNjan - LISIGNANO	503	0,1	1
BUZET	497	0,1	1
FAŽANA - FASANA	433	0,1	1
RAŠA	414	0,1	1
BUJE - BUIE	400	0,1	1
ŽMINJ	311	0,1	1
NOVIGRAD - CITTANOVA	305	0,1	1
SVETA NEDELJA	299	0,1	1
KRŠAN	299	0,1	1
SVETVINČENAT	263	0	1
BARBAN	259	0	1
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	183	0	0,5
VRSAR - ORSERA	177	0	0,5
VIŠNjan - VISIGNANO	173	0	0,4
PIĆAN	165	0	0,4
KANFANAR	162	0	0,4
TINJAN	143	0	0,4
GRAČIŠĆE	126	0	0,3
CEROVLJE	125	0	0,3
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	122	0	0,3
BALE - VALLE	121	0	0,3
VIŽINADA - VISINADA	112	0	0,3
KAROJBA	105	0	0,3
SVETI PETAR U ŠUMI	99	0	0,3
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELIERE-S. DOMENICA	96	0	0,2
LUGOGLAV	82	0	0,2
MOTOVUN - MONTONA	81	0	0,2
GROŽNjan - GRISIGNANA	81	0	0,2
FUNTANA - FONTANE	78	0	0,2
OPRTALJ - PORTOLE	68	0	0,2
SVETI LOVREĆ	66	0	0,2
LANIŠĆE	36	0	0,1
Ukupno	21.036		

Tablica 27. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Istarske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BALE - VALLE	7	6	27	16	41	24
BARBAN	16	11	36	56	69	71
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	14	4	21	28	30	25
BUJE - BUIE	22	15	75	76	107	105
BUZET	42	21	115	100	103	116
CEROV LJ	8	2	27	27	34	27
FAŽANA - FASANA	26	24	101	81	94	107
FUNTANA - FONTANE	4	4	16	20	18	16
GRAČIŠĆE	10	3	40	31	21	21
GROŽNjan - GRISIGNANA	5	3	13	18	22	20
KANFANAR	10	3	32	34	39	44
KAROJBA	8	2	36	25	25	9
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELLIERE-S. DOMENICA	4	10	19	27	18	18
KRŠAN	14	9	88	55	79	54
LABIN	40	34	300	224	337	300
LANIŠĆE	2	0	10	8	9	7
LiŽNjan - LISIGNANO	33	30	123	106	114	97
LUPOGLAV	6	1	8	15	33	19
MARČANA	32	18	124	101	122	109
MEDULIN	60	32	150	107	159	136
MOTOVUN - MONTONA	4	4	23	10	27	13
NOVIGRAD - CITTANOVA	34	6	69	51	63	82
OPRTALJ - PORTOLE	2	3	18	18	13	14
PAZIN	53	23	177	159	157	144
PIĆAN	12	6	48	34	31	34
POREČ - PARENZO	110	47	346	276	294	274
PULA - POLA	471	251	1.787	1.275	1.593	1.713
RAŠA	20	10	113	83	108	80
ROVINJ - ROVIGNO	95	39	306	270	314	357
SVETA NEDELJA	16	15	59	47	86	76
SVETI LOVREĆ	7	3	14	14	18	10
SVETI PETAR U ŠUMI	7	11	27	22	16	16
SVETVINČENAT	15	10	67	46	65	60
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	20	5	45	46	37	30
TINJAN	9	7	37	36	26	28
UMAG - UMAGO	107	52	206	217	207	208
VIŠNjan - VISIGNANO	11	7	34	46	41	34
ViŽINADA - VISINADA	10	4	26	20	35	17
VODNjan - DIGNANO	57	34	195	149	163	141
VRSAR - ORSERA	10	4	43	43	33	44
ŽMINJ	21	21	63	74	71	61

Iz Istarske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.702 osobe s većim brojem muških osoba (68%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Istarskoj županiji žive 802 branitelja s invaliditetom te 187 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

6.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i višestruka oštećenja (tablica 28.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 28.b.

Tablica 28.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.267	1,2	19
Višestruka oštećenja	6.593	1,1	17
Oštećenja lokomotornog sustava	5.963	1,0	15
Mentalna oštećenja	3.905	0,6	10
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.327	0,5	9
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.542	0,3	4
Intelektualna oštećenja	978	0,2	3
Oštećenja vida	775	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	651	0,1	2
Oštećenja sluha	625	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	200	0	0,5
Gluhosljepoča	7	0	0

Tablica 28.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	114	1.634	2.261
	m	182	1.213	1.863
Višestruka oštećenja	ž	223	1.270	1.631
	m	495	1.603	1.371
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	41	1.129	1.793
	m	47	1.314	1.639
Mentalna oštećenja	ž	79	763	623
	m	301	1.522	617
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	152	680	762
	m	234	735	764
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	280	189	25
	m	618	387	43
Intelektualna oštećenja	ž	77	310	31
	m	130	393	37
Oštećenja vida	ž	20	132	221
	m	34	156	212
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	7	158	145
	m	10	181	150
Oštećenja sluha	ž	15	108	148
	m	33	144	177
Poremećaji iz spektra autizma	ž	23	11	1
	m	121	44	0
Gluhosljepoča	ž	0	2	2
	m	0	2	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zločudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Istarskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 863 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 24 branitelja Domovinskog rata, dok ih 9 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 29 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 29. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	825
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.059
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	184
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	40
G70-G73	Bolesti mionervalne veze i mišića	66
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	864
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	565
H90-H95	Drugi poremećaji uha	602
Q90	Down-sindrom	59
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	222

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 30.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 30.a i 30.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 30.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.606	1.733	2.507	246	17	6.109
Psihičke bolesti	222	360	393	83	2.209	3.267
Tjelesno oštećenje	571	620	499	163	2	1.855
Poremećaj glasa, jezika i govora	15	21	18	14	1.091	1.159
Intelektualne teškoće	45	74	99	194	488	900
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	818
Oštećenje vida	82	80	94	62	394	712
Kronične bolesti kod djece	39	166	223	113	2	543
Oštećenje sluha	53	126	68	11	226	484
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	24	81	187	37	32	361
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	37	108	41	186
Gluhosljepoča	-	-	0	1	0	1

Tablica 30.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	60	1.600	1.754
	m	84	1.181	1.430
Psihičke bolesti	ž	48	663	520
	m	188	1.305	543
Tjelesno oštećenje	ž	47	411	512
	m	72	394	419
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	212	161	12
	m	412	339	23
Intelektualne teškoće	ž	61	293	31
	m	110	368	37
Višestruke teškoće	ž	128	152	1
	m	236	297	4
Oštećenje vida	ž	14	119	208
	m	30	145	196
Kronične bolesti kod djece	ž	237	-	-
	m	306	-	-
Oštećenje sluha	ž	14	86	102
	m	25	118	139
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	98	-	-
	m	263	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	23	11	1
	m	110	41	0
Gluhosljepoča	ž	0	0	0
	m	0	1	0

7. Karlovačka županija

7.1. Opći sociodemografski podaci

U Karlovačkoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., žive 18.652 osobe s invaliditetom od čega je 10.469 muškog spola (56,1%) i 8.183 ženskog spola (43,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,6% ukupnog stanovništva Karlovačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.485 (45,5%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Karlovačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu te za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka RH za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Karlovačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 31 i 32.

Iz Karlovačke županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.064 osoba s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Karlovačkoj županiji živi 2.849 branitelja s invaliditetom te 267 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 31. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Karlovačke županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
KARLOVAC	7.534	1,2	19
OGULIN	2.120	0,3	5
DUGA RESA	1.746	0,3	4
SLUNJ	875	0,1	2
OZALJ	748	0,1	2
JOSIPDOL	631	0,1	2
VOJNIĆ	597	0,1	2
BARILOVIĆ	530	0,1	1
PLAŠKI	481	0,1	1
NETRETIĆ	474	0,1	1
GENERALSKI STOL	472	0,1	1
RAKOVICA	402	0,1	1
DRAGANIĆ	371	0,1	1
CETINGRAD	292	0,1	1
KRNJAK	285	0,1	1
LASINJA	257	0	1
TOUNJ	218	0	1
ŽAKANJE	174	0	0,4
BOSILJEVO	167	0	0,4
SABORSKO	147	0	0,4
KAMANJE	87	0	0,2
RIBNIK	43	0	0,1
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	18.652		

Tablica 32. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Karlovačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BARILOVIĆ	32	19	148	76	112	143
BOSILJEVO	13	5	34	25	48	42
CETINGRAD	16	5	110	33	66	62
DRAGANIĆ	49	15	101	77	66	63
DUGA RESA	139	84	429	290	362	442
GENERALSKI STOL	23	14	135	63	100	137
JOSIPDOL	49	37	185	90	151	119
KAMANJE	9	5	16	13	25	19
KARLOVAC	623	409	1.990	1.268	1.479	1.765
KRNJAK	16	6	58	39	66	100
LASINJA	12	7	84	32	70	52
NETRETIĆ	27	16	113	62	115	141
OGULIN	131	80	572	353	510	474
OZALJ	67	54	172	135	155	165
PLAŠKI	39	18	92	50	141	141
RAKOVICA	23	8	181	54	80	56
RIBNIK	0	1	13	4	12	13
SABORSKO	4	6	70	13	28	26
SLUNJ	28	18	303	92	240	194
TOUNJ	13	4	73	24	56	48
VOJNIĆ	30	17	136	94	142	178
ŽAKANJE	13	11	35	35	39	41

7.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja i oštećenja drugih organa (tablica 33.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 33.b.

Tablica 33.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	6.195	1,0	16
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	6.014	1,0	15
Oštećenja lokomotornog sustava	5.757	0,9	15
Mentalna oštećenja	4.382	0,7	11
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.629	0,6	9
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.365	0,2	4
Intelektualna oštećenja	961	0,2	2
Oštećenja vida	854	0,1	2
Oštećenja sluha	697	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	667	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	74	0	0,2
Gluhosljepoča	9	0	0

Tablica 33.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	192	843	2.092
	m	339	1.427	1.302
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	85	1.010	2.469
	m	132	974	1.344
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	42	708	2.086
	m	52	1.415	1.454
Mentalna oštećenja	ž	72	673	1.037
	m	167	1.564	869
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	345	497	967
	m	462	641	717
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	278	150	33
	m	567	298	39
Intelektualna oštećenja	ž	89	267	34
	m	173	364	34
Oštećenja vida	ž	20	95	329
	m	19	169	222
Oštećenja sluha	ž	13	84	196
	m	48	166	190
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	10	100	124
	m	5	247	181
Poremećaji iz spektra autizma	ž	9	2	1
	m	48	13	1
Gluhosljepoča	ž	0	1	5
	m	0	2	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatijskih bolesti (M00-M25) i dorzopatijskih bolesti (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Također načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Karlovačkoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještaceno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 695 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 50 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 34 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 34. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.484
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.161
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	70
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	23
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	36
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	847
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	708
H90-H95	Drugi poremećaji uha	683
Q90	Down-sindrom	52
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	114

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 35.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 35.a i 35.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 35.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	91	298	265	136	2.763	3.553
Kronične bolesti	309	836	955	400	7	2.507
Tjelesno oštećenje	333	925	645	295	9	2.207
Poremećaj glasa, jezika i govora	10	44	38	29	888	1.009
Intelektualne teškoće	16	75	111	133	546	881
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	52	330	370	40	10	802
Oštećenje vida	34	47	51	64	586	782
Oštećenje sluha	33	80	45	10	377	545
Kronične bolesti kod djece	29	155	203	86	0	473
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	224
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	15	39	11	65
Gluhosljepoča	-	-	1	2	0	3

Tablica 35.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	33	566	896
	m	72	1.236	750
Kronične bolesti	ž	47	501	981
	m	40	395	543
Tjelesno oštećenje	ž	24	316	989
	m	21	342	515
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	186	133	20
	m	370	275	25
Intelektualne teškoće	ž	70	258	34
	m	134	351	34
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	307	-	-
	m	495	-	-
Oštećenje vida	ž	15	87	313
	m	12	149	206
Oštećenje sluha	ž	10	68	140
	m	42	132	153
Kronične bolesti kod djece	ž	178	-	-
	m	295	-	-
Višestruke teškoće	ž	34	40	0
	m	63	87	0
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	8	1	1
	m	41	13	1
Gluhosljepoča	ž	0	1	2
	m	0	0	0

8. Koprivničko-križevačka županija

8.1. Opći sociodemografski podaci

U Koprivničko-križevačkoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., žive 17.434 osobe s invaliditetom od čega je 9.458 muškog spola (54,3%) i 7.976 ženskog spola (45,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 17,1% ukupnog stanovništva Koprivničko-križevačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.017 (46,0%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 14,3% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Koprivničko-križevačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu te za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka RH za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Koprivničko-križevačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 36 i 37.

Iz Koprivničko-križevačke županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.286 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Koprivničko-križevačkoj županiji živi 1.169 branitelja s invaliditetom te 64 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 36. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Koprivničko-križevačke županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
KOPRIVNICA	4.964	0,8	13
KRIŽEVCI	3.060	0,5	8
ĐURĐEVAC	1.258	0,2	3
SVETI IVAN ŽABNO	685	0,1	2
SVETI PETAR OREHOVEC	581	0,1	1
VIRJE	581	0,1	1
SOKOLOVAC	557	0,1	1
KLOŠTAR PODRAVSKI	502	0,1	1
RASINJA	495	0,1	1
NOVIGRAD PODRAVSKI	472	0,1	1
PETERANEC	467	0,1	1
GOLA	445	0,1	1
KOPRIVNIČKI BREGI	421	0,1	1
LEGRAD	357	0,1	1
KOPRIVNIČKI IVANEC	353	0,1	1
DRNJE	299	0,1	1
MOLVE	258	0	1
GORNJA RIJEKA	257	0	1
FERDINANDOVAC	237	0	1
HLEBINE	232	0	1
ĐELEKOVEC	211	0	0,5
PODRAVSKE SESVETE	203	0	0,5
KALINOVAC	191	0	0,5
KALNIK	177	0	0,5
NOVO VIRJE	171	0	0,4
Ukupno	17.434		

Tablica 37. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Koprivničko-križevačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
DRNJE	25	23	68	55	59	69
ĐELEKOVEC	8	8	40	42	42	71
ĐURĐEVAC	111	74	306	268	222	277
FERDINANDOVAC	18	10	53	54	53	49
GOLA	46	23	118	78	71	109
GORNJA RIJEKA	15	9	84	40	53	56
HLEBINE	19	19	79	35	39	41
KALINOVAC	16	9	47	27	37	55
KALNIK	13	8	43	33	40	40
KLOŠTAR PODRAVSKI	60	36	126	103	79	98
KOPRIVNICA	470	242	1.293	1.066	873	1.020
KOPRIVNIČKI BREGI	32	31	130	90	73	65
KOPRIVNIČKI IVANEC	27	20	96	66	69	75
KRIŽEVCI	279	123	844	549	625	640
LEGRAD	21	22	87	54	79	94
MOLVE	34	14	71	40	52	47
NOVIGRAD PODRAVSKI	43	33	116	87	90	103
NOVO VIRJE	17	12	33	30	38	41
PETERANEC	56	39	132	103	64	73
PODRAVSKE SESVETE	22	7	61	37	30	46
RASINJA	39	30	132	91	97	106
SOKOLOVAC	41	21	191	80	95	129
SVETI IVAN ŽABNO	65	38	210	112	133	127
SVETI PETAR OREHOVEC	50	27	153	116	100	135
VIRJE	50	45	148	100	107	131

8.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja i oštećenja lokomotornog sustava (tablica 38.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 38.b.

Tablica 38.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	6.365	1,0	16
Oštećenja lokomotornog sustava	5.355	0,9	14
Mentalna oštećenja	4.418	0,7	11
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4.158	0,7	11
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.718	0,4	7
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.069	0,3	5
Intelektualna oštećenja	1.306	0,2	3
Oštećenja vida	645	0,1	2
Oštećenja sluha	615	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	577	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	79	0	0,2
Gluhosljepoća	3	0	0

Tablica 38.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	320	1.126	1.617
	m	598	1.552	1.152
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	26	991	1.854
	m	28	1.183	1.273
Mentalna oštećenja	ž	61	928	989
	m	173	1.482	785
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	56	863	1.309
	m	78	808	1.044
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	114	475	683
	m	153	632	661
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	372	260	43
	m	814	545	35
Intelektualna oštećenja	ž	144	372	45
	m	192	510	43
Oštećenja vida	ž	28	103	201
	m	41	140	132
Oštećenja sluha	ž	43	79	136
	m	72	146	139
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	6	141	114
	m	6	170	140
Poremećaji iz spektra autizma	ž	9	7	1
	m	48	14	0
Gluhosljepoča	ž	1	0	1
	m	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotičkih poremećaja, poremećaja vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Koprivničko-križevačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 614 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 15 branitelja Domovinskog rata, dok 1 osoba ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 39 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 39. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.549
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	789
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	74
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	26
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	42
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	945
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	453
H90-H95	Drugi poremećaji uha	602
Q90	Down-sindrom	49
S48	Amputacija obje nadlaktice	5
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
G35	Multipla skleroza	104

Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 40.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 40.a i 40.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 40.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	536	876	1.202	966	9	3.589
Psihičke bolesti	217	377	311	245	2.174	3.324
Tjelesno oštećenje	607	679	632	649	1	2.568
Poremećaj glasa, jezika i govora	11	44	48	25	1.592	1.720
Intelektualne teškoće	63	130	138	279	585	1.195
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	896
Oštećenje vida	82	72	60	158	214	586
Oštećenje sluha	50	60	36	22	259	427
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	10	77	200	46	22	355
Kronične bolesti kod djece	26	83	139	71	0	319
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	11	43	12	66
Gluhosljepoča	-	-	1	0	0	1

Tablica 40.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	30	853	1.141
	m	34	732	799
Psihičke bolesti	ž	26	750	676
	m	73	1.150	649
Tjelesno oštećenje	ž	37	434	1.050
	m	36	515	496
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	307	238	15
	m	674	475	11
Intelektualne teškoće	ž	129	344	42
	m	166	475	39
Višestruke teškoće	ž	199	105	1
	m	356	235	0
Oštećenje vida	ž	26	94	187
	m	33	125	121
Oštećenje sluha	ž	37	60	72
	m	66	97	95
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	125	-	-
	m	230	-	-
Kronične bolesti kod djece	ž	141	-	-
	m	178	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	7	6	1
	m	39	13	0
Gluhosljepoča	ž	1	0	0
	m	0	0	0

9. Krapinsko-zagorska županija

9.1. Opći sociodemografski podaci

U Krapinsko-zagorskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 23.117 osoba s invaliditetom od čega je 12.438 muškog spola (53,8%) i 10.679 ženskog spola (46,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,1% ukupnog stanovništva Krapinsko-zagorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.664 (46,1%), su u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,2% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Krapinsko-zagorska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Krapinsko-zagorske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 41 i 42.

Tablica 41. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Krapinsko-zagorske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
KRAPINA	2.261	0,4	6
ZABOK	1.866	0,3	5
BEDEKOVČINA	1.445	0,2	4
PREGRADA	1.217	0,2	3
OROSLAVJE	1.173	0,2	3
KRAPINSKE TOPLICE	1.138	0,2	3
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	1.125	0,2	3
DONJA STUBICA	1.000	0,2	3
MARIJA BISTRICA	936	0,2	2
ZLATAR	924	0,2	2
GORNJA STUBICA	825	0,1	2
VELIKO TRGOVIŠĆE	823	0,1	2
ĐURMANEC	815	0,1	2
RADOBOJ	678	0,1	2
HUM NA SUTLI	630	0,1	2
KONJŠČINA	544	0,1	1
PETROVSKO	530	0,1	1
STUBIČKE TOPLICE	523	0,1	1
KLANJEC	502	0,1	1
ZLATAR BISTRICA	481	0,1	1
DESINIĆ	479	0,1	1
MAČE	429	0,1	1
LOBOR	401	0,1	1
BUDINŠČINA	401	0,1	1
MIHOVLJAN	344	0,1	1
TUHELJ	327	0,1	1
JESENJE	316	0,1	1
KRALJEVEC NA SUTLI	261	0	1
KUMROVEC	235	0	1
HRAŠČINA	229	0	1
NOVI GOLUBOVEC	144	0	0,4
ZAGORSKA SELA	115	0	0,3
Ukupno	23.117		

Tablica 42. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Krapinsko-zagorske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDEKOVČINA	84	51	422	337	275	276
BUDINŠČINA	33	24	139	80	60	65
DESINIĆ	34	19	113	84	122	107
DONJA STUBICA	71	35	209	175	231	279
ĐURMANEC	38	32	190	163	208	184
GORNJA STUBICA	47	32	205	161	206	174
HRAŠČINA	16	8	68	49	38	50
HUM NA SUTLI	34	28	150	120	159	139
JESENJE	16	14	74	73	66	73
KLANJEC	33	24	146	103	94	102
KONJŠČINA	40	22	132	108	108	134
KRALJEVEC NA SUTLI	16	16	75	55	54	45
KRAPINA	165	105	488	395	529	579
KRAPINSKE TOPLICE	79	40	274	189	249	307
KUMROVEC	14	9	69	44	55	44
LOBOR	17	18	105	58	123	80
MAČE	23	13	152	83	87	71
MARIJA BISTRICA	69	43	220	186	240	178
MIHOVLJAN	14	13	98	62	86	71
NOVI GOLUBOVEC	7	8	42	19	43	25
OROSLAVJE	61	43	230	177	304	358
PETROVSKO	36	16	138	109	105	126
PREGRADA	90	45	313	243	265	261
RADOBOK	39	30	150	125	164	170
STUBIČKE TOPLICE	43	20	104	82	121	153
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	75	56	280	215	255	244
TUHELJ	16	8	95	61	71	76
VELIKO TRGOVIŠĆE	42	48	222	143	212	156
ZABOK	93	43	410	364	399	557
ZAGORSKA SELA	5	2	37	18	29	24
ZLATAR	68	40	284	180	189	163
ZLATAR BISTRICA	25	15	107	88	107	139

Iz Krapinsko-zagorske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.108 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Krapinsko-zagorskoj županiji živi 739 branitelja s invaliditetom te 67 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

9.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja lokomotornog sustava i višestruka oštećenja (tablica 43.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobним skupinama nalaze se u tablici 43.b.

Tablica 43.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Oštećenja lokomotornog sustava	8.310	1,3	21
Višestruka oštećenja	7.962	1,3	20
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	6.010	1,0	15
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.800	0,9	15
Mentalna oštećenja	5.205	0,8	13
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.280	0,4	6
Intelektualna oštećenja	1.205	0,2	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	629	0,1	2
Oštećenja sluha	613	0,1	2
Oštećenja vida	609	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	75	0	0,2
Gluhosljepoča	2	0	0

Tablica 43.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	99	1.435	2.392
	m	111	1.948	2.325
Višestruka oštećenja	ž	251	1.373	2.174
	m	400	1.937	1.827
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	211	810	1.938
	m	307	1.065	1.679
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	107	1.157	1.854
	m	163	1.092	1.427
Mentalna oštećenja	ž	76	1.113	1.095
	m	197	1.634	1.090
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	444	317	35
	m	805	635	44
Intelektualna oštećenja	ž	87	363	48
	m	120	539	48
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	9	140	102
	m	15	223	140
Oštećenja sluha	ž	28	91	142
	m	22	166	164
Oštećenja vida	ž	23	112	148
	m	25	186	115
Poremećaji iz spektra autizma	ž	9	7	0
	m	40	19	0
Gluhosljepoča	ž	0	2	0
	m	0	0	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja središnjeg živčanog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini oštećenja vratne kralježnice (S10-S19).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Krapinsko-zagorskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 489 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 10 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 44 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 44. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.539
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	575
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	72
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	36
G70-G73	Bolesti mionervalne veze i mišića	49
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	950
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	474
H90-H95	Drugi poremećaji uha	585
Q90	Down-sindrom	52
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	3
G35	Multipla skleroza	166

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 45.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 45.a i 45.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 45.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	184	317	256	84	3.585	4.426
Kronične bolesti	493	1.192	1.617	679	10	3.991
Poremećaj glasa, jezika i govora	32	81	53	34	1.797	1.997
Tjelesno oštećenje	281	425	371	226	2	1.305
Intelektualne teškoće	42	51	68	194	766	1.121
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	568
Oštećenje vida	69	61	40	27	342	539
Kronične bolesti kod djece	54	212	176	94	0	536
Oštećenje sluha	71	50	55	8	304	488
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	75	172	125	46	26	444
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	7	40	26	73

Tablica 45.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	33	962	977
	m	85	1.366	1.003
Kronične bolesti	ž	39	965	1.182
	m	49	944	812
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	394	284	16
	m	706	572	25
Tjelesno oštećenje	ž	31	220	401
	m	40	346	267
Intelektualne teškoće	ž	64	350	47
	m	100	512	48
Višestruke teškoće	ž	69	131	0
	m	106	258	4
Oštećenje vida	ž	17	99	140
	m	18	159	106
Kronične bolesti kod djece	ž	243	-	-
	m	293	-	-
Oštećenje sluha	ž	24	66	108
	m	18	129	143
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	180	-	-
	m	264	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	9	6	0
	m	40	18	0

10. Ličko-senjska županija

10.1. Opći sociodemografski podaci

U Ličko-senjskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., žive 7.183 osobe s invaliditetom od čega je 4.471 muškog spola (62,2%) i 2.712 ženskog spola (37,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,7% ukupnog stanovništva Ličko-senjske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 3.492 (48,6%), su u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 6,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Ličko-senjska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i za dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Ličko-senjske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 46 i 47.

Tablica 46. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Ličko-senjske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
GOSPIĆ	2.179	0,4	6
OTOČAC	1.336	0,2	3
SENJ	1.101	0,2	3
PLITVIČKA JEZERA	458	0,1	1
PERUŠIĆ	448	0,1	1
BRINJE	440	0,1	1
NOVALJA	349	0,1	1
UDBINA	244	0	1
DONJI LAPAC	216	0	1
KARLOBAG	155	0	0,4
LOVINAC	147	0	0,4
VRHOVINE	110	0	0,3
Ukupno	7.183		

Tablica 47. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Ličko-senjske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BRINJE	32	19	127	53	145	64
DONJI LAPAC	5	5	36	23	70	77
GOSPIĆ	88	54	765	356	515	401
KARLOBAG	4	1	33	18	57	42
LOVINAC	4	2	36	16	49	40
NOVALJA	28	19	70	36	117	79
OTOČAC	60	35	493	181	372	195
PERUŠIĆ	16	5	144	50	144	89
PLITVIČKA JEZERA	20	16	146	77	97	102
SENJ	27	18	275	150	292	339
UDBINA	13	2	56	39	62	72
VRHOVINE	2	4	26	6	45	27

Iz Ličko-senjske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 431 osobu s većim brojem muških osoba (66%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Ličko-senjskoj županiji živi 1.249 branitelja s invaliditetom te 140 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

10.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja lokomotornog sustava i višestruka oštećenja (tablica 48.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 48.b.

Tablica 48.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Oštećenja lokomotornog sustava	2.082	0,3	5
Višestruka oštećenja	1.930	0,3	5
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	1.789	0,3	5
Mentalna oštećenja	1.718	0,3	4
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	948	0,2	2
Intelektualna oštećenja	382	0,1	1
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	368	0,1	1
Oštećenja vida	303	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	240	0	1
Oštećenja sluha	207	0	0,5
Poremećaji iz spektra autizma	32	0	0,1
Gluhosljepoća	3	0	0

Tablica 48.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	7	268	617
	m	9	605	576
Višestruka oštećenja	ž	36	294	550
	m	92	537	421
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	23	332	542
	m	25	373	494
Mentalna oštećenja	ž	21	238	259
	m	39	779	382
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	30	151	227
	m	38	282	220
Intelektualna oštećenja	ž	32	97	23
	m	57	161	12
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	67	54	8
	m	137	86	16
Oštećenja vida	ž	5	42	80
	m	9	74	93
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	3	32	36
	m	3	108	58
Oštećenja sluha	ž	3	25	48
	m	3	76	52
Poremećaji iz spektra autizma	ž	4	2	0
	m	19	6	1
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	1	0	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Ličko-senjskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 125 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 18 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 49 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 49. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	365
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	278
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	24
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	7
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	14
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	235
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	238
H90-H95	Drugi poremećaji uha	203
Q90	Down-sindrom	24
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	47

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 50.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 50.a i 50.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 50.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	75	89	107	37	1.100	1.408
Kronične bolesti	280	356	378	72	6	1.092
Tjelesno oštećenje	169	201	260	83	0	713
Intelektualne teškoće	9	14	29	57	256	365
Poremećaj glasa, jezika i govora	6	8	4	7	293	318
Oštećenje vida	37	21	30	46	144	278
Oštećenje sluha	23	12	12	5	110	162
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	110
Kronične bolesti kod djece	12	40	37	13	0	102
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	0	15	32	2	14	63
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	3	12	16	31
Gluhoslijepoča	-	-	0	2	0	2

Tablica 50.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	12	215	228
	m	22	608	323
Kronične bolesti	ž	16	247	323
	m	18	245	243
Tjelesno oštećenje	ž	11	107	276
	m	14	161	144
Intelektualne teškoće	ž	30	92	23
	m	51	157	12
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	56	52	6
	m	116	80	8
Oštećenje vida	ž	5	39	76
	m	8	66	84
Oštećenje sluha	ž	3	17	41
	m	3	57	41
Višestruke teškoće	ž	14	15	0
	m	54	27	0
Kronične bolesti kod djece	ž	50	-	-
	m	52	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	26	-	-
	m	37	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	4	2	0
	m	18	6	1
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	1	0	0

11. Međimurska županija

11.1. Opći sociodemografski podaci

U Međimurskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 15.611 osoba s invaliditetom od čega je 8.216 muškog spola (52,6%) i 7.395 ženskog spola (47,4%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,7% ukupnog stanovništva Međimurske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 7.553 (48,4%), su u doboj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 16,0% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Međimurska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi i za radno-aktivnu dobnu skupinu, a ispod prosjeka za dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Međimurske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 51 i 52.

Iz Međimurske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.528 osoba s većim brojem muških osoba (59%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Međimurskoj županiji živi 481 branitelj s invaliditetom te 56 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 51. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Međimurske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
ČAKOVEC	3.864	0,6	10
NEDELIŠĆE	1.778	0,3	5
PRELOG	937	0,2	2
MURSKO SREDIŠĆE	863	0,1	2
MALA SUBOTICA	845	0,1	2
SVETI JURAJ NA BREGU	682	0,1	2
PRIBISLAVEC	641	0,1	2
DONJI KRALJEVEC	578	0,1	1
PODTUREN	507	0,1	1
OREHOVICA	461	0,1	1
KOTORIBA	440	0,1	1
BELICA	413	0,1	1
STRAHONINEC	395	0,1	1
SELNICA	370	0,1	1
ŠENKOVEC	350	0,1	1
DOMAŠINEC	336	0,1	1
GORIČAN	336	0,1	1
SVETI MARTIN NA MURI	315	0,1	1
SVETA MARIJA	278	0	1
ŠTRIGOVA	269	0	1
VRATIŠINEC	241	0	1
DONJA DUBRAVA	234	0	1
GORNJI MIHALJEVEC	215	0	1
DONJI VIDOVEC	172	0	0,4
DEKANOVEC	91	0	0,2
Ukupno	15.611		

Tablica 52. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Međimurske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BELICA	33	27	87	89	81	96
ČAKOVEC	386	270	898	859	660	791
DEKANOVEC	10	5	23	18	12	23
DOMAŠINEC	30	22	91	66	64	63
DONJA DUBRAVA	14	9	63	54	49	45
DONJI KRALJEVEC	37	28	127	140	128	118
DONJI VIDOVEC	17	6	48	34	36	31
GORIČAN	27	13	99	92	55	50
GORNJI MIHALJEVEC	12	12	54	43	54	40
KOTORIBA	55	26	119	93	85	62
MALA SUBOTICA	102	79	203	215	135	111
MURSKO SREDIŠĆE	67	70	244	200	144	138
NEDELIŠĆE	185	130	449	438	272	304
OREHOVICA	55	44	135	117	71	39
PODTUREN	45	38	142	119	95	68
PRELOG	72	50	239	224	192	160
PRIBISLAVEC	73	72	194	131	91	80
SELNICA	24	16	129	94	66	41
STRAHONINEC	29	19	76	85	82	104
SVETA MARIJA	26	8	70	54	54	66
SVETI JURAJ NA BREGU	51	36	177	167	136	115
SVETI MARTIN NA MURI	25	13	95	70	56	56
ŠENKOVEC	26	20	83	67	66	88
ŠTRIGOVA	29	24	65	54	53	44
VRATIŠINEC	15	10	68	52	56	40

11.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja i oštećenja lokomotornog sustava (tablica 53.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 53.b.

Tablica 53.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	6.333	1,0	16
Oštećenja lokomotornog sustava	4.843	0,8	12
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4.379	0,7	11
Mentalna oštećenja	3.479	0,6	9
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.753	0,4	7
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.146	0,3	6
Intelektualna oštećenja	1.785	0,3	5
Oštećenja vida	812	0,1	2
Oštećenja sluha	659	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	513	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	105	0	0,3
Gluhosljepoča	8	0	0

Tablica 53.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	402	1.434	1.243
	m	599	1.776	879
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	58	1.176	1.341
	m	60	1.107	1.101
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	104	1.063	1.182
	m	154	894	982
Mentalna oštećenja	ž	90	883	668
	m	242	1.107	489
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	176	560	585
	m	237	678	517
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	373	387	53
	m	628	664	41
Intelektualna oštećenja	ž	283	466	33
	m	344	617	42
Oštećenja vida	ž	91	147	170
	m	78	211	115
Oštećenja sluha	ž	33	105	162
	m	51	144	164
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	9	160	110
	m	9	141	84
Poremećaji iz spektra autizma	ž	13	8	0
	m	73	11	0
Gluhosljepoča	ž	0	0	2
	m	0	3	3

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Međimurskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 564 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 12 branitelja Domovinskog rata, dok 1 osoba ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 54 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 54. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	956
F20-F29	Shizofrenija, shizotipi i sumanuti poremećaji	703
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	97
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	19
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	45
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	849
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	597
H90-H95	Drugi poremećaji uha	676
Q90	Down-sindrom	62
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	116

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 55.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobним skupinama nalaze se u tablicama 55.a i 55.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 55.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	746	899	1.088	599	8	3.340
Psihičke bolesti	154	196	206	99	1.840	2.495
Poremećaj glasa, jezika i govora	30	31	18	21	1.578	1.678
Intelektualne teškoće	70	126	146	176	1.139	1.657
Tjelesno oštećenje	361	404	341	213	2	1.321
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.062
Oštećenje vida	116	100	86	61	363	726
Kronične bolesti kod djece	50	126	245	118	0	539
Oštećenje sluha	59	88	76	21	233	477
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	33	88	263	71	14	469
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	35	51	14	100
Gluhosljepoča	-	-	0	3	0	3

Tablica 55.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	62	1.002	797
	m	56	813	610
Psihičke bolesti	ž	36	672	460
	m	87	861	379
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	296	334	21
	m	445	570	12
Intelektualne teškoće	ž	251	437	33
	m	309	585	42
Tjelesno oštećenje	ž	52	293	325
	m	48	370	233
Višestruke teškoće	ž	152	253	1
	m	205	448	3
Oštećenje vida	ž	85	133	154
	m	71	183	100
Kronične bolesti kod djece	ž	245	-	-
	m	294	-	-
Oštećenje sluha	ž	22	77	110
	m	37	106	125
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	177	-	-
	m	292	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	12	7	0
	m	70	11	0
Gluhosljepoča	ž	0	0	0
	m	0	2	1

12. Osječko-baranjska županija

12.1. Opći sociodemografski podaci

U Osječko-baranjskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 42.446 osoba s invaliditetom od čega je 24.771 muškog spola (58,4%) i 17.675 ženskog spola (41,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,4% ukupnog stanovništva Osječko-baranjske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 21.602 (50,9%), su u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,0% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, ispod prosjeka za dječju dob i dobnu skupinu 65+, a ukupna prevalencija je malo iznad prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Osječko-baranjske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 56. i 57.

Tablica 56. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Osječko-baranjske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
OSIJEK	16.084	2,6	41
ĐAKOVO	3.612	0,6	9
NAŠICE	2.342	0,4	6
ČEPIN	1.626	0,3	4
BELIŠĆE	1.608	0,3	4
VALPOVO	1.563	0,3	4
ĐURĐENOVAC	1.224	0,2	3
BELI MANASTIR	1.178	0,2	3
DONJI MIHOLJAC	1.010	0,2	3
DARDA	912	0,2	2
ERDUT	905	0,2	2
BILJE	655	0,1	2
SEMELJCI	654	0,1	2
ANTUNOVAC	623	0,1	2
BIZOVAC	617	0,1	2
KOŠKA	553	0,1	1
PODGORAČ	455	0,1	1
KNEŽEVI VINOGRADI	433	0,1	1
ČEMINAC	427	0,1	1
PETRIJEVCI	397	0,1	1
ERNESTINOVO	367	0,1	1
DRENJE	342	0,1	1
STRIZIVOJNA	335	0,1	1
PETLOVAC	314	0,1	1
DRAŽ	301	0,1	1
SATNICA ĐAKOVAČKA	291	0,1	1
FERIČANCI	286	0,1	1
VLADISLAVCI	284	0,1	1
MARIJANCI	277	0	1
VIŠKOVCI	276	0	1
POPOVAC	265	0	1
VILJEVO	256	0	1
GORJANI	244	0	1
PUNITOVCI	238	0	1
MAGADENOVAC	227	0	1
DONJA MOTIČINA	221	0	1
TRNAVA	199	0	0,5
ŠODOLOVCI	193	0	0,5
JAGODNJAK	187	0	0,5
LEVANJSKA VAROŠ	170	0	0,4
PODRAVSKA MOSLAVINA	149	0	0,4
VUKA	146	0	0,4
Ukupno	42.446		

Tablica 57. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Osječko-baranjske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
ANTUNOVAC	49	20	262	121	98	73
BELI MANASTIR	79	61	328	212	290	208
BELIŠĆE	80	89	556	310	324	249
BILJE	39	18	229	125	152	92
BIZOVAC	30	20	184	112	146	125
ČEMINAC	40	18	151	55	108	55
ČEPIN	83	58	554	300	387	244
DARDA	61	56	290	199	194	112
DONJA MOTIČINA	8	4	89	33	49	38
DONJI MIHOLJAC	59	42	313	190	236	170
DRAŽ	22	17	87	50	78	47
DRENJE	28	19	145	55	50	45
ĐAKOVO	226	144	1.321	678	669	574
ĐURĐENOVAC	71	41	401	190	265	256
ERDUT	53	38	260	167	216	171
ERNESTINOVO	17	19	151	59	77	44
FERIČANCI	15	7	108	34	66	56
GORJANI	18	18	88	36	45	39
JAGODNJAK	17	19	37	45	39	30
KNEŽEVI VINOGRADI	25	15	149	85	106	53
KOŠKA	33	27	180	87	116	110
LEVANJSKA VAROŠ	13	2	71	34	19	31
MAGAĐENOVAC	25	10	61	42	48	41
MARIJANCI	16	16	100	53	54	38
NAŠICE	162	90	739	414	450	487
OSIJEK	886	560	4.559	3.232	3.202	3.645
PETLOVAC	28	10	116	55	64	41
PETRIJEVCI	25	15	132	73	77	75
PODGORAČ	43	21	133	80	79	99
PODRAVSKA MOSLAVINA	16	7	60	20	29	17
POPOVAC	16	20	80	47	71	31
PUNITOVCI	15	14	86	48	41	34
SATNICA ĐAKOVAČKA	17	14	118	58	56	28
SEMELJCI	49	55	243	130	94	83
STRIZIVOJNA	32	16	140	55	56	36
ŠODOLOVCI	9	11	46	42	44	41
TRNAVAC	13	10	83	27	37	29
VALPOVO	79	30	580	258	326	290
VILJEVO	15	13	80	59	53	36
VIŠKOVCI	15	11	110	56	46	38
VLADISLAVCI	13	7	111	52	45	56
VUKA	3	3	67	26	28	19

Iz Osječko–baranjske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 4.095 osoba s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja i intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Osječko–baranjskoj županiji žive 7.274 branitelja s invaliditetom te 462 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

12.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 58.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobним skupinama nalaze se u tablici 58.b.

Tablica 58.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	12.753	2,0	33
Oštećenja lokomotornog sustava	11.304	1,8	29
Mentalna oštećenja	11.082	1,8	29
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	10.462	1,7	27
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.671	0,9	15
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3.280	0,5	8
Intelektualna oštećenja	2.420	0,4	6
Oštećenja vida	1.349	0,2	3
Oštećenja sluha	1.226	0,2	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.152	0,2	3
Poremećaji iz spektra autizma	289	0,1	1
Gluhosljepoča	14	0	0

Tablica 58.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	595	2.561	2.558
	m	1.004	3.999	2.036
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	86	2.115	2.987
	m	92	3.297	2.727
Mentalna oštećenja	ž	113	1.706	1.600
	m	308	5.121	2.234
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	213	2.810	2.907
	m	273	2.141	2.118
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	283	1.132	1.200
	m	404	1.477	1.175
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	591	545	75
	m	1.064	911	94
Intelektualna oštećenja	ž	298	662	50
	m	449	921	40
Oštećenja vida	ž	44	230	359
	m	61	376	279
Oštećenja sluha	ž	45	197	260
	m	71	378	275
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	16	230	167
	m	14	480	245
Poremećaji iz spektra autizma	ž	51	26	0
	m	167	44	1
Gluhosljepoča	ž	1	2	3
	m	0	4	4

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini organskih mentalnih poremećaja uključujući simptomatske poremećaje (F00-F09).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Osječko-baranjskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.217 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 89 branitelja Domovinskog rata, dok ih 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 59. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 59. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.809
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.609
F84	Pervativni razvojni poremećaj (autizam)	270
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	40
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	98
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.897
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	1.161
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.198
Q90	Down-sindrom	137
S48	Amputacija obje nadlaktice	3
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	5
S88	Amputacija obje potkoljenice	3
S98	Amputacija oba stopala	3
G35	Multipla skleroza	274

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 60.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 60.a i 60.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 60.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	366	664	611	218	6.939	8.798
Kronične bolesti	1.261	2.016	2.645	1.341	20	7.283
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	2.507
Poremećaj glasa, jezika i govora	11	35	36	62	2.362	2.506
Intelektualne teškoće	42	160	265	366	1.380	2.213
Tjelesno oštećenje	323	479	367	333	1	1.503
Oštećenje vida	89	96	124	125	703	1.137
Oštećenje sluha	38	107	131	60	616	952
Kronične bolesti kod djece	36	224	430	195	0	885
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	35	104	279	85	49	552
Poremećaj iz autističnog spektra	-	-	24	179	62	265
Gluhosljepoča	-	-	0	3	0	3

Tablica 60.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	72	1.323	1.264
	m	178	4.074	1.887
Kronične bolesti	ž	62	2.063	2.183
	m	46	1.507	1.422
Višestruke teškoće	ž	373	566	22
	m	618	917	11
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	471	448	32
	m	783	732	40
Intelektualne teškoće	ž	258	622	49
	m	386	859	39
Tjelesno oštećenje	ž	53	329	395
	m	60	414	252
Oštećenje vida	ž	34	187	308
	m	42	315	251
Oštećenje sluha	ž	35	170	176
	m	51	313	207
Kronične bolesti kod djece	ž	415	-	-
	m	470	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	199	-	-
	m	353	-	-
Poremećaj iz autističnog spektra	ž	43	23	0
	m	159	39	1
Gluhosljepoča	ž	0	1	1
	m	0	0	1

13. Požeško-slavonska županija

13.1. Opći sociodemografski podaci

U Požeško-slavonskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 12.228 osoba s invaliditetom od čega je 7.245 muškog spola (59,2%) i 4.983 ženskog spola (40,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,0% ukupnog stanovništva Požeško-slavonske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 5.868 (48,0%), je u dobroj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Požeško-slavonska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, dok je prevalencija u dječjoj dobi ispod prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Požeško-slavonske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 61 i 62.

Tablica 61. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Požeško-slavonske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
POŽEGA	4.039	0,7	10
PLETERNICA	1.801	0,3	5
PAKRAC	1.488	0,2	4
LIPIK	1.071	0,2	3
KUTJEVO	903	0,1	2
VELIKA	808	0,1	2
BRESTOVAC	646	0,1	2
JAKŠIĆ	586	0,1	2
KAPROL	511	0,1	1
ČAGLIN	370	0,1	1
Nepoznato	5	0	0
Ukupno	12.228		

Tablica 62. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Požeško-slavonske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BRESTOVAC	29	17	167	83	211	139
ČAGLIN	25	13	118	53	94	67
JAKŠIĆ	32	24	178	102	147	103
KAPROL	24	9	176	89	131	82
KUTJEVO	39	26	315	142	212	169
LIPIK	55	44	313	178	256	225
PAKRAC	55	37	467	249	346	334
PLETERNICA	82	59	634	282	429	315
POŽEGA	147	125	1.159	764	932	912
VELIKA	37	33	248	151	182	157

Iz Požeško-slavonske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 848 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjenog oblika školovanja. U Požeško-slavonskoj županiji živi 1.837 branitelja s invaliditetom te 83 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

13.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 63.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 63.b.

Tablica 63.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Višestruka oštećenja	4.317	0,7	11
Oštećenja lokomotornog sustava	4.076	0,7	10
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	3.450	0,6	9
Mentalna oštećenja	3.073	0,5	8
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.213	0,4	6
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.036	0,2	3
Intelektualna oštećenja	897	0,1	2
Oštećenja sluha	503	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	469	0,1	1
Oštećenja vida	447	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	70	0	0,2
Gluhosljepoča	1	0	0

Tablica 63.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	122	767	997
	m	180	1.245	1.006
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	18	671	1.048
	m	11	1.197	1.131
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	55	632	1.056
	m	74	692	941
Mentalna oštećenja	ž	39	453	451
	m	80	1.401	649
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	82	374	511
	m	83	598	565
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	169	167	32
	m	296	330	42
Intelektualna oštećenja	ž	82	303	21
	m	102	359	30
Oštećenja sluha	ž	12	70	115
	m	7	159	140
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	6	98	88
	m	3	169	105
Oštećenja vida	ž	13	102	115
	m	14	98	105
Poremećaji iz spektra autizma	ž	12	6	0
	m	44	8	0
Gluhosljepoča	ž	0	1	0
	m	0	0	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Požeško-slavonskoj županiji je 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 534 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 35 branitelja Domovinskog rata, dok ih 2 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 64 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 64. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	819
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	449
F84	Pervativni razvojni poremećaj (autizam)	64
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	18
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	35
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	629
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	425
H90-H95	Drugi poremećaji uha	506
Q90	Down-sindrom	39
S68	Amputacija obje šake	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	66

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 65.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobним skupinama nalaze se u tablicama 65.a i 65.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 65.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	355	813	1.082	618	6	2.874
Psihičke bolesti	61	154	193	138	1.805	2.351
Intelektualne teškoće	61	46	90	144	515	856
Poremećaj glasa, jezika i govora	17	10	9	46	756	838
Tjelesno oštećenje	190	195	135	200	1	721
Oštećenje vida	34	28	32	72	184	350
Oštećenje sluha	19	35	25	18	248	345
Kronične bolesti kod djece	28	125	112	68	0	333
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	192
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	22	21	56	7	12	118
Poremećaj iz autističnog spektra	-	-	12	36	10	58

Tablica 65.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	18	700	943
	m	7	542	664
Psihičke bolesti	ž	21	354	324
	m	28	1.109	515
Intelektualne teškoće	ž	76	291	21
	m	97	342	29
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	137	147	8
	m	227	300	19
Tjelesno oštećenje	ž	14	129	233
	m	9	169	167
Oštećenje vida	ž	7	76	86
	m	5	85	91
Oštećenje sluha	ž	7	53	73
	m	4	108	100
Kronične bolesti kod djece	ž	158	-	-
	m	175	-	-
Višestruke teškoće	ž	29	45	0
	m	39	78	1
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	48	-	-
	m	70	-	-
Poremećaj iz autističnog spektra	ž	7	5	0
	m	40	6	0

14. Primorsko-goranska županija

14.1. Opći sociodemografski podaci

U Primorsko-goranskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 32.919 osoba s invaliditetom od čega je 16.909 muškog spola (51,4%) i 16.010 ženskog spola (48,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 12,4% ukupnog stanovništva Primorsko-goranske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 16.858 (51,2%), je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,0% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Primorsko-goranska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Primorsko-goranske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 66 i 67.

Tablica 66. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Primorsko-goranske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
RIJEKA	14.657	2,4	38
VIŠKOVO	1.670	0,3	4
MATULJI	1.162	0,2	3
OPATIJA	1.135	0,2	3
CRIKVENICA	1.113	0,2	3
KASTAV	1.039	0,2	3
DELNICE	972	0,2	2
BAKAR	852	0,1	2
RAB	839	0,1	2
ČAVLE	817	0,1	2
VRBOVSKO	752	0,1	2
MALI LOŠINJ	736	0,1	2
KRK	620	0,1	2
JELENJE	619	0,1	2
ČABAR	586	0,1	2
KRALJEVICA	460	0,1	1
NOVI VINODOLSKI	453	0,1	1
RAVNA GORA	400	0,1	1
LOVRAN	374	0,1	1
KOSTRENA	371	0,1	1
MALINSKA-DUBAŠNICA	336	0,1	1
VINODOLSKA OPĆINA	326	0,1	1
OMIŠALJ	284	0,1	1
DOBRIJN	264	0	1
FUŽINE	230	0	1
PUNAT	215	0	1
CRES	207	0	0,5
KLANA	202	0	0,5
BAŠKA	186	0	0,5
MRKOPALJ	181	0	0,5
BROD MORAVICE	165	0	0,4
LOKVE	162	0	0,4
SKRAD	159	0	0,4
LOPAR	130	0	0,3
MOŠĆENIČKA DRAGA	124	0	0,3
VRBNIK	120	0	0,3
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	32.919		

Tablica 67. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Primorsko-goranske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAKAR	54	31	217	156	207	187
BAŠKA	15	9	37	30	54	41
BROD MORAVICE	10	9	25	27	39	55
CRES	16	14	36	40	55	46
CRKVENICA	80	42	239	168	295	289
ČABAR	19	11	117	78	155	206
ČAVLE	50	39	173	152	210	193
DELNICE	54	34	205	188	213	278
DOBRINJ	27	16	50	35	79	57
FUŽINE	12	3	47	33	77	58
JELENJE	42	32	157	111	147	130
KASTAV	115	55	209	166	236	258
KLANA	12	3	31	36	69	51
KOSTRENA	34	22	70	64	88	93
KRALJEVICA	36	20	102	85	98	119
KRK	67	38	110	102	153	150
LOKVE	2	1	33	25	39	62
LOPAR	9	8	35	17	45	16
LOVRAN	26	14	72	62	104	96
MALI LOŠINJ	86	36	151	126	164	173
MALINSKA-DUBAŠNICA	29	25	70	44	81	87
MATULJI	109	46	238	207	255	307
MOŠĆENIČKA DRAGA	9	6	31	15	35	28
MRKOPALJ	7	2	37	32	50	53
NOVI VINODOLSKI	29	10	101	50	150	113
OMIŠALJ	33	22	53	50	71	55
OPATIJA	82	50	200	182	259	362
PUNAT	11	8	50	38	62	46
RAB	75	41	165	135	230	193
RAVNA GORA	9	6	71	69	88	157
RIJEKA	938	546	3.002	2.625	3.263	4.283
SKRAD	5	1	23	21	34	75
VINODOLSKA OPĆINA	16	12	72	43	100	83
VIŠKOVO	150	99	388	311	384	338
VRBNIK	9	4	20	12	40	35
VRBOVSKO	17	14	161	104	187	269

Iz Primorsko-goranske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.890 osoba s većim brojem muških osoba (68%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, mentalna oštećenja te višestruka oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Primorsko-goranskoj županiji živi 1.768 branitelja s invaliditetom te 235 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

14.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa te višestruka oštećenja (tablica 68.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobним skupinama nalaze se u tablici 68.b.

Tablica 68.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatijske, prirođene anomalije i rijetke bolesti	11.096	1,8	29
Višestruka oštećenja	9.988	1,6	26
Oštećenja lokomotornog sustava	8.881	1,4	23
Mentalna oštećenja	7.351	1,2	19
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	4.959	0,8	13
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.817	0,5	7
Oštećenja vida	1.307	0,2	3
Oštećenja sluha	1.178	0,2	3
Intelektualna oštećenja	1.089	0,2	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	937	0,2	2
Poremećaji iz spektra autizma	313	0,1	1
Gluhosljepoča	14	0	0

Tablica 68.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatijske, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	192	2.283	3.951
	m	222	1.616	2.832
Višestruka oštećenja	ž	316	1.713	3.025
	m	698	2.060	2.176
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	56	1.546	3.149
	m	81	1.713	2.336
Mentalna oštećenja	ž	212	1.456	1.424
	m	595	2.379	1.285
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	199	926	1.258
	m	231	1.080	1.265
Oštećenja glasovno govorne komunikacije	ž	626	245	54
	m	1.262	544	86
Oštećenja vida	ž	29	188	429
	m	36	257	368
Oštećenja sluha	ž	35	166	359
	m	42	228	348
Intelektualna oštećenja	ž	104	313	49
	m	153	418	52
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	10	171	256
	m	22	243	235
Poremećaji iz spektra autizma	ž	47	15	2
	m	179	69	1
Gluhosljepoča	ž	0	2	5
	m	0	1	6

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zločudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Primorsko-goranskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.029 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 35 branitelja Domovinskog rata, dok ih 16 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 69 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 69. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	2.246
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.888
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	281
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	58
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	93
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.457
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	995
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.168
Q90	Down-sindrom	88
S48	Amputacija obje nadlaktice	4
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	4
S88	Amputacija obje potkoljenice	7
S98	Amputacija oba stopala	3
G35	Multipla skleroza	327

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 70.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 70.a i 70.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 70.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefiniran	Ukupno
Kronične bolesti	1.570	2.448	3.201	401	17	7.637
Psihičke bolesti	343	584	834	198	4.245	6.204
Tjelесno oštećenje	1.129	1.187	1.271	363	0	3.950
Poremećaj glasa, jezika i govora	25	46	25	48	2.130	2.274
Oštećenje vida	159	147	113	116	628	1.163
Intelektualne teškoće	30	54	125	327	486	1.022
Oštećenje sluha	129	83	114	22	586	934
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	853
Kronične bolesti kod djece	49	241	294	134	0	718
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	11	86	198	39	35	369
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	117	128	46	291

Tablica 70.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	78	1.846	2.413
	m	97	1.361	1.842
Psihičke bolesti	ž	148	1.260	1.292
	m	398	1.960	1.146
Tjelesno oštećenje	ž	54	810	1.372
	m	69	780	865
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	526	203	23
	m	1.042	432	48
Oštećenje vida	ž	19	156	406
	m	25	216	341
Intelektualne teškoće	ž	87	302	48
	m	137	396	52
Oštećenje sluha	ž	28	123	286
	m	34	186	277
Višestruke teškoće	ž	156	88	2
	m	407	200	0
Kronične bolesti kod djece	ž	349	-	-
	m	369	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	141	-	-
	m	228	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	45	14	2
	m	167	62	1

15. Sisačko-moslavačka županija

15.1. Opći sociodemografski podaci

U Sisačko-moslavačkoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., žive 27.103 osobe s invaliditetom od čega je 16.027 muškog spola (59,3%) i 11.076 ženskog spola (40,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,3% ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.001 (44,4%) je u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Sisačko-moslavačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 71 i 72.

Iz Sisačko-moslavačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.753 osobe s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Sisačko-moslavačkoj županiji žive 4.193 branitelja s invaliditetom te 249 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 71. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Sisačko-moslavačke županije - prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
SISAK	8.390	1,3	22
PETRINJA	4.059	0,7	10
KUTINA	2.926	0,5	8
NOVSKA	2.102	0,3	5
GLINA	1.591	0,3	4
POPOVAČA	1.548	0,3	4
SUNJA	923	0,2	2
LEKENIK	911	0,2	2
DVOR	760	0,1	2
LIPOVLJANI	527	0,1	1
MARTINSKA VES	501	0,1	1
HRVATSKA KOSTAJNICA	479	0,1	1
GVOZD	437	0,1	1
TOPUSKO	396	0,1	1
VELIKA LUDINA	370	0,1	1
JASENOVAC	332	0,1	1
DONJI KUKURUZARI	325	0,1	1
HRVATSKA DUBICA	306	0,1	1
MAJUR	220	0	1
Ukupno	27.103		

Tablica 72. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Sisačko-moslavačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
DONJI KUKURUZARI	19	5	105	29	93	74
DVOR	26	20	132	72	314	196
GLINA	93	66	466	222	412	332
GVOZD	22	10	93	54	119	139
HRVATSKA DUBICA	14	7	104	34	80	67
HRVATSKA KOSTAJNICA	23	9	108	67	122	150
JASENOVAC	18	13	114	40	82	65
KUTINA	257	166	779	511	635	578
LEKENIK	72	50	281	155	237	116
LIPOVLJANI	38	25	150	86	115	113
MAJUR	4	4	49	25	86	52
MARTINSKA VES	48	34	145	81	102	91
NOVSKA	148	99	694	321	448	392
PETRINJA	302	208	1.244	630	922	753
POPOVAČA	147	77	471	264	335	254
SISAK	712	554	2.067	1.295	1.894	1.868
SUNJA	56	34	276	106	280	171
TOPUSKO	18	15	115	60	104	84
VELIKA LUDINA	43	19	124	58	70	56

15.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 73.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 73.b.

Tablica 73.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Višestruka oštećenja	9.259	1,5	24
Oštećenja lokomotornog sustava	8.328	1,3	21
Mentalna oštećenja	7.688	1,2	20
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	6.971	1,1	18
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.365	0,9	14
Oštećenja glasovno-govorne komunikacije	2.035	0,3	5
Intelektualna oštećenja	1.649	0,3	4
Oštećenja vida	1.208	0,2	3
Oštećenja sluha	1.077	0,2	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	997	0,2	3
Poremećaji iz spektra autizma	175	0	0,5
Gluhosljepoća	9	0	0

Tablica 73.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	350	1.489	2.256
	m	643	2.496	2.025
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	59	1.267	2.366
	m	86	2.290	2.260
Mentalna oštećenja	ž	108	1.073	1.165
	m	289	3.274	1.779
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosopatijske, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	137	1.352	2.185
	m	178	1.344	1.775
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	488	689	1.292
	m	658	995	1.243
Oštećenja govorno- glasovne komunikacije	ž	397	254	83
	m	737	485	79
Intelektualna oštećenja	ž	225	424	43
	m	345	577	35
Oštećenja vida	ž	77	176	348
	m	82	269	256
Oštećenja sluha	ž	19	147	224
	m	41	327	319
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	12	200	166
	m	10	357	252
Poremećaji iz spektra autizma	ž	25	12	1
	m	107	30	0
Gluhosljeopoča	ž	0	2	2
	m	0	4	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotičkih poremećaja, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Sisačko-moslavačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještaćeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 708 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 55 branitelja Domovinskog rata, dok ih 5 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 74. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 74. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.348
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.143
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	164
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	37
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	46
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.132
H53-H54	Vidni poremećaji i sljeopoča	712
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.024
Q90	Down-sindrom	64
S48	Amputacija obje nadlaktice	5
S78	Amputacija obje natkoljenice	2
S88	Amputacija obje potkoljenice	4
G35	Multipla skleroza	128

Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 75.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 75.a i 75.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 75.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	385	533	468	124	4.999	6.509
Kronične bolesti	922	1.516	1.967	583	12	5.000
Tjelesno oštećenje	326	587	488	268	3	1.672
Intelektualne teškoće	63	168	327	279	673	1.510
Poremećaj glasa, jezika i govora	24	93	70	43	1.270	1.500
Oštećenje vida	277	199	106	86	457	1.125
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	106	385	490	35	32	1.048
Oštećenje sluha	99	121	93	63	532	908
Kronične bolesti kod djece	35	301	372	142	0	850
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	704
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	22	100	31	153
Gluhosljepoča	-	-	1	3	0	4

Tablica 75.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	43	896	1.027
	m	109	2.789	1.645
Kronične bolesti	ž	57	1.194	1.603
	m	66	1.043	1.037
Tjelesno oštećenje	ž	45	309	588
	m	72	367	291
Intelektualne teškoće	ž	187	409	41
	m	287	551	35
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	288	222	50
	m	481	413	46
Oštećenje vida	ž	74	161	338
	m	76	228	248
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	411	-	-
	m	637	-	-
Oštećenje sluha	ž	16	124	181
	m	37	275	275
Kronične bolesti kod djece	ž	412	-	-
	m	438	-	-
Višestruke teškoće	ž	134	138	0
	m	208	223	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	19	10	1
	m	94	29	0
Gluhosljepoča	ž	0	1	1
	m	0	2	0

16. Splitsko-dalmatinska županija

16.1. Opći sociodemografski podaci

U Splitsko-dalmatinskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 71.770 osoba s invaliditetom od čega su 40.792 muškog spola (56,8%) i 30.978 ženskog spola (43,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,9% ukupnog stanovništva Splitsko-dalmatinske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 33.184 (46,2%), su u dobroj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,0% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Splitsko-dalmatinska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, dok je prevalencija u dječjoj dobi malo ispod prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Splitsko-dalmatinske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 76 i 77.

Iz Splitsko-dalmatinske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3.307 osoba s većim brojem muških osoba (66%). Oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Splitsko-dalmatinskoj županiji živi 9.699 branitelja s invaliditetom te 442 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 76. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Splitsko-dalmatinske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
SPLIT	26.941	4,3	69
KAŠTELA	6.146	1,0	16
SINJ	4.973	0,8	13
SOLIN	3.958	0,6	10
OMIŠ	2.725	0,4	7
MAKARSKA	1.796	0,3	5
IMOTSKI	1.793	0,3	5
TROGIR	1.754	0,3	5
TRILJ	1.585	0,3	4
VRGORAC	1.216	0,2	3
PODSTRANA	1.183	0,2	3
DUGI RAT	1.080	0,2	3
OTOK	1.026	0,2	3
MARINA	878	0,1	2
PODBABLJE	878	0,1	2
KLIS	869	0,1	2
MUČ	853	0,1	2
HRVACE	822	0,1	2
SEGET	790	0,1	2
PROLOŽAC	640	0,1	2
DUGOPOLJE	608	0,1	2
SUPETAR	556	0,1	1
DICMO	499	0,1	1
VRLIKA	438	0,1	1
OKRUG	425	0,1	1
RUNOVIĆI	414	0,1	1
JELSA	385	0,1	1
ŠOLTA	383	0,1	1
ŠESTANOVAC	359	0,1	1
ZMIJAVCI	350	0,1	1
GRADAC	336	0,1	1
PUČIŠĆA	336	0,1	1
HVAR	326	0,1	1
STARÍ GRAD	300	0,1	1
VIS	296	0,1	1
PODGORA	296	0,1	1
CISTA PROVO	295	0,1	1
BAŠKA VODA	281	0,1	1
SELCA	277	0	1
ZAGVOZD	270	0	1
KOMIŽA	242	0	1
LOVREĆ	240	0	1
POSTIRA	215	0	1
MILNA	199	0	0,5
TUČEPI	196	0	0,5
BRELA	184	0	0,5
PRIMORSKI DOLAC	173	0	0,4
LEČEVICA	156	0	0,4
PRGOMET	152	0	0,4
BOL	147	0	0,4
NEREŽIŠĆA	134	0	0,3
LOKVICIĆI	133	0	0,3
SUTIVAN	124	0	0,3
SUČURAJ	73	0	0,2
ZADVARJE	51	0	0,1
Nepoznato	15	0	0
Ukupno	71.770		

Tablica 77. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama
Splitsko-dalmatinske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAŠKA VODA	17	13	92	40	71	48
BOL	13	5	45	17	33	34
BRELA	13	4	39	28	55	45
CISTA PROVO	12	13	109	41	73	47
DICMO	28	19	166	79	120	87
DUGI RAT	84	50	322	168	245	211
DUGOPOLJE	44	28	198	105	147	86
GRADAC	14	12	95	31	103	81
HRVACE	22	12	288	96	230	174
HVAR	37	17	76	58	61	77
IMOTSKI	117	74	625	246	332	399
JELSA	39	18	56	40	142	90
KAŠTELA	603	386	1.633	1.007	1.362	1.155
KLIS	46	45	277	127	208	166
KOMIŽA	14	12	45	38	67	66
LEČEVICA	7	2	41	13	56	37
LOKVIČIĆI	10	5	43	17	34	24
LOVREĆ	22	4	86	32	56	40
MAKARSKA	100	71	536	305	425	359
MARINA	34	24	225	106	301	188
MILNA	10	2	37	23	66	61
MUĆ	28	16	292	120	207	190
NEREŽIŠĆA	11	6	27	10	37	43
OKRUG	30	22	93	47	128	105
OMIŠ	186	115	755	399	654	616
OTOK	62	34	367	155	201	207
PODBABLJE	66	30	244	138	196	204
PODGORA	13	16	49	40	98	80
PODSTRANA	115	70	315	205	258	220
POSTIRA	10	12	43	39	63	48
PRGOMET	2	4	39	15	46	46
PRIMORSKI DOLAC	11	4	38	29	54	37
PROLOŽAC	32	34	237	90	126	121
PUČIŠĆA	17	10	59	48	97	105
RUNOVIĆI	19	11	128	63	103	90
SEGET	52	25	224	123	199	167
SELCA	8	7	41	26	102	93
SINJ	215	148	1.589	801	1.015	1.205
SOLIN	333	229	1.142	710	778	766
SPLIT	1.860	1.277	6.573	4.372	5.826	7.033
STARI GRAD	19	14	64	35	86	82
SUČURAJ	1	1	12	7	30	22
SUPETAR	41	20	110	90	143	152
SUTIVAN	13	2	26	17	31	35
ŠESTANOVAC	12	9	101	32	101	104
ŠOLTA	14	5	63	49	153	99
TRILJ	77	45	590	210	374	289
TROGIR	132	100	457	257	438	370
TUČEPI	13	7	55	29	59	33
VIS	17	12	52	45	89	81
VRGORAC	45	35	373	173	308	282
VRLIKA	4	6	115	44	135	134
ZADVARJE	0	5	12	5	13	16
ZAGVOZD	13	9	84	34	78	52
ZMIJAVCI	12	16	119	46	75	82

16.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su mentalna oštećenja te višestruka oštećenja (tablica 78.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 78.b.

Tablica 78.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Mentalna oštećenja	21.250	3,4	55
Višestruka oštećenja	19.477	3,1	50
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatijske, prirođene anomalije i rijetke bolesti	19.219	3,1	49
Oštećenja lokomotornog sustava	18.352	2,9	47
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	11.797	1,9	30
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3.860	0,6	10
Intelektualna oštećenja	2.612	0,4	7
Oštećenja vida	2.237	0,4	6
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.916	0,3	5
Oštećenja sluha	1.742	0,3	4
Poremećaji iz spektra autizma	520	0,1	1
Gluhosljepoča	18	0	0,1

Tablica 78.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Mentalna oštećenja	ž	366	2.984	3.847
	m	820	9.070	4.163
Višestruka oštećenja	ž	712	3.095	5.465
	m	1.309	5.034	3.862
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatijske, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	448	3.635	6.328
	m	553	3.547	4.708
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	194	3.039	6.092
	m	191	4.415	4.421
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	913	1.696	3.024
	m	1.234	2.315	2.615
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	850	418	95
	m	1.655	735	107
Intelektualna oštećenja	ž	210	789	105
	m	349	1.082	77
Oštećenja vida	ž	99	341	647
	m	94	522	534
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	27	379	315
	m	43	679	473
Oštećenja sluha	ž	65	265	395
	m	107	505	405
Poremećaji iz spektra autizma	ž	81	36	0
	m	293	109	1
Gluhosljepoča	ž	0	3	5
	m	0	5	5

Najčešće dijagnoze mentalnih oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini organskih mentalnih poremećaja uključujući simptomatske poremećaje (F00-F09) i skupini neurotičkih poremećaja, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-152) i zločudnoj novotvorini dojke (C50).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Splitsko-dalmatinskoj županiji 0,9%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 2.317 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 152 branitelja Domovinskog rata, dok ih 24 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 79. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 79. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	3.585
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	4.414
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	465
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	55
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	171
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	2.496
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	1.896
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.586
Q90	Down-sindrom	236
S48	Amputacija obje nadlaktice	8
S58	Amputacija obje podlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	8
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	471

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 80.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 80.a i 80.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 80.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	374	856	1.262	964	14.001	17.457
Kronične bolesti	818	3.410	5.631	2.824	30	12.713
Tjelesno oštećenje	497	1.190	918	759	1	3.365
Poremećaj glasa, jezika i govora	15	33	29	45	2.493	2.615
Kronične bolesti kod djece	138	992	928	464	3	2.525
Intelektualne teškoće	10	103	368	764	1.206	2.451
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	216	638	1.048	252	68	2.222
Oštećenje vida	185	157	180	193	1.228	1.943
Oštećenje sluha	86	139	208	60	856	1.349
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.099
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	77	286	99	462
Gluhoslijepoča	-	-	0	1	0	1

Tablica 80.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	159	2.457	3.323
	m	336	7.433	3.749
Kronične bolesti	ž	44	3.104	4.300
	m	36	2.216	3.013
Tjelesno oštećenje	ž	64	638	1.135
	m	68	777	683
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	530	372	46
	m	949	662	56
Kronične bolesti kod djece	ž	1.169	-	-
	m	1.356	-	-
Intelektualne teškoće	ž	175	755	102
	m	301	1.043	75
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	805	-	-
	m	1.417	-	-
Oštećenje vida	ž	66	283	595
	m	62	459	478
Oštećenje sluha	ž	50	214	265
	m	88	420	312
Višestruke teškoće	ž	172	179	4
	m	352	389	3
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	70	33	0
	m	260	98	1
Gluhosljepoča	ž	0	1	0
	m	0	0	0

17. Šibensko-kninska županija

17.1. Opći sociodemografski podaci

U Šibensko-kninskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 20.035 osoba s invaliditetom od čega je 11.580 muškog spola (57,8%) i 8.455 ženskog spola (42,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 20,7% ukupnog stanovništva Šibensko-kninske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.789 (53,9%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7,3% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Šibensko-kninska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka ima prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Šibensko-kninske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 81 i 82.

Iz Šibensko-kninske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 692 osobe s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Šibensko-kninskoj županiji živi 3.205 branitelja s invaliditetom te 181 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 81. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Šibensko-kninske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
ŠIBENIK	8.303	1,3	21
KNIN	2.726	0,4	7
DRNIŠ	1.716	0,3	4
VODICE	1.329	0,2	3
SKRADIN	898	0,1	2
KISTANJE	703	0,1	2
UNEŠIĆ	523	0,1	1
BILICE	476	0,1	1
RUŽIĆ	457	0,1	1
ROGOZNICA	425	0,1	1
TISNO	404	0,1	1
PRIMOŠTEN	359	0,1	1
PIROVAC	314	0,1	1
BISKUPIJA	305	0,1	1
PROMINA	255	0	1
TRIBUNJ	251	0	1
MURTER - KORNATI	226	0	1
ERVENIK	197	0	0,5
KIJEVO	90	0	0,2
CIVLJANE	65	0	0,2
Nepoznato	13	0	0
Ukupno	20.035		

Tablica 82. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Šibensko-kninske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BILICE	24	17	127	57	132	119
BISKUPIJA	10	8	38	25	104	120
CIVLJANE	1	0	5	4	31	24
DRNIŠ	35	32	510	202	468	469
ERVENIK	1	4	22	12	78	80
KIJEVO	2	2	32	6	27	21
KISTANJE	32	20	121	82	189	259
KNIN	159	80	804	433	622	628
MURTER - KORNATI	17	9	42	31	75	52
PIROVAC	14	4	87	31	103	75
PRIMOŠTEN	13	11	91	42	108	94
PROMINA	10	6	57	15	96	71
ROGOZNICA	23	10	97	43	148	104
RUŽIĆ	17	5	118	49	139	129
SKRADIN	30	19	278	90	276	205
ŠIBENIK	377	236	2.118	1.235	2.187	2.150
TISNO	23	12	96	53	118	102
TRIBUNJ	19	12	55	27	82	56
UNEŠIĆ	9	11	100	25	151	227
VODICE	88	51	365	167	368	290

17.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa (tablica 83.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 83.b.

Tablica 83.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Višestruka oštećenja	6.951	1,1	18
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	6.709	1,1	17
Oštećenja lokomotornog sustava	6.669	1,1	17
Mentalna oštećenja	5.790	0,9	15
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.995	0,5	8
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	986	0,2	3
Oštećenja vida	855	0,1	2
Intelektualna oštećenja	735	0,1	2
Oštećenja sluha	685	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	647	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	110	0	0,3
Gluhosljeopoća	2	0	0

Tablica 83.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditete dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	114	887	2.575
	m	246	1.397	1.732
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	89	925	2.659
	m	113	902	2.021
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	32	834	2.808
	m	35	1.202	1.758
Mentalna oštećenja	ž	38	697	1.088
	m	114	2.462	1.391
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	105	457	850
	m	119	635	829
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	186	115	43
	m	380	222	40
Oštećenja vida	ž	21	116	296
	m	33	147	242
Intelektualna oštećenja	ž	59	212	32
	m	93	306	33
Oštećenja sluha	ž	18	70	232
	m	36	138	191
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	9	109	162
	m	16	167	184
Poremećaji iz spektra autizma	ž	14	5	0
	m	70	21	0
Gluhosljeopoča	ž	0	0	1
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditete dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditeta dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatijs (M00-M25).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Šibensko-kninskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 320 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 32 branitelja Domovinskog rata, dok ih 4 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 84. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 84. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.067
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.079
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	99
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	17
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	48
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	797
H53-H54	Vidni poremećaji i sljeopoča	785
H90-H95	Drugi poremećaji uha	673
Q90	Down-sindrom	50
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S88	Amputacija obje potkoljenice	4
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	98

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 85.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobним skupinama nalaze se u tablicama 85.a i 85.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 85.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	277	1.356	4.293	467	3	6.396
Psihičke bolesti	50	332	428	84	3.368	4.262
Intelektualne teškoće	2	23	60	154	450	689
Oštećenje vida	38	71	74	63	410	656
Poremećaj glasa, jezika i govora	5	8	16	10	611	650
Tjelesno oštećenje	58	147	121	81	0	407
Kronične bolesti kod djece	9	46	230	92	0	377
Oštećenje sluha	11	28	43	12	281	375
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	7	24	185	103	8	327
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	153
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	3	82	18	103

Tablica 85.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	24	1.073	2.662
	m	20	868	1.749
Psihičke bolesti	ž	15	537	658
	m	26	1.952	1.074
Intelektualne teškoće	ž	53	200	31
	m	84	291	30
Oštećenje vida	ž	14	95	202
	m	24	119	202
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	129	97	13
	m	217	178	16
Tjelesno oštećenje	ž	11	66	104
	m	10	130	86
Kronične bolesti kod djece	ž	185	-	-
	m	192	-	-
Oštećenje sluha	ž	15	50	81
	m	33	98	98
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	103	-	-
	m	224	-	-
Višestruke teškoće	ž	15	41	0
	m	50	46	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	13	5	0
	m	65	20	0

18. Varaždinska županija

18.1. Opći sociodemografski podaci

U Varaždinskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., žive 25.704 osobe s invaliditetom od čega je 13.401 muškog spola (52,1%) i 12.303 ženskog spola (47,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16% ukupnog stanovništva Varaždinske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11.477 (44,7%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,0% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Varaždinska županija iznad prosjeka RH za dobnu skupinu 65+, malo ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, dok ima identičan prosjek za radno-aktivnu dobnu skupinu i ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Varaždinske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 86 i 87.

Iz Varaždinske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.327 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Varaždinskoj županiji živi 1.436 branitelja s invaliditetom te 97 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 86. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Varaždinske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
VARAŽDIN	6.644	1,1	17
IVANEC	2.085	0,3	5
NOVI MAROF	1.856	0,3	5
LUDBREG	1.282	0,2	3
LEPOGLAVA	1.117	0,2	3
MARUŠEVEC	1.028	0,2	3
VARAŽDINSKE TOPLICE	1.027	0,2	3
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	963	0,2	2
GORNJI KNEGINEC	867	0,1	2
SRAČINEC	760	0,1	2
VIDOVEC	716	0,1	2
PETRIJANEĆ	706	0,1	2
BEDNJA	675	0,1	2
MARTIJANEĆ	640	0,1	2
CESTICA	611	0,1	2
SVETI ĐURĐ	543	0,1	1
JALŽABET	537	0,1	1
SVETI ILIJA	519	0,1	1
VINICA	459	0,1	1
BREZNICA	336	0,1	1
MALI BUKOVEC	335	0,1	1
KLENOVNIK	333	0,1	1
DONJA VOĆA	328	0,1	1
BERETINEC	324	0,1	1
LJUBEŠĆICA	317	0,1	1
VISOKO	283	0,1	1
BREZNIČKI HUM	233	0	1
VELIKI BUKOVEC	180	0	0,5
Ukupno	25.704		

Tablica 87. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama
Varaždinske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDNJA	34	18	212	95	148	168
BERETINEC	16	14	91	76	63	64
BREZNICA	28	20	78	59	81	70
BREZNIČKI HUM	14	6	65	37	44	67
CESTICA	53	31	166	143	115	103
DONJA VOĆA	25	10	98	50	73	72
GORNJI KNEGINEC	61	43	226	165	184	188
IVANEC	91	62	488	401	478	565
JALŽABET	39	21	143	110	103	121
KLENOVNIK	28	4	95	78	55	73
LEPOGLAVA	60	46	296	202	251	262
LUDBREG	92	68	281	264	252	325
LJUBEŠČICA	16	15	90	68	68	60
MALI BUKOVEC	26	22	85	63	61	78
MARTIJANEĆ	50	26	142	142	121	159
MARUŠEVEC	51	36	231	180	258	272
NOVI MAROF	116	75	549	385	353	378
PETRIJANEĆ	78	59	188	160	103	118
SRAČINEC	59	31	197	166	153	154
SVETI ĐURĐ	48	28	119	98	125	125
SVETI ILIJA	36	17	144	116	98	108
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	48	44	231	205	212	223
VARAŽDIN	477	283	1.468	1.256	1.358	1.802
VARAŽDINSKE TOPLICE	74	54	264	198	212	225
VELIKI BUKOVEC	13	6	43	39	32	47
VIDOVEC	56	33	188	153	138	148
VINICA	29	21	111	72	115	111
VISOKO	13	17	62	54	65	72

18.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 88.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 88.b.

Tablica 88.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Višestruka oštećenja	9.812	1,6	25
Oštećenja lokomotornog sustava	9.019	1,5	23
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	7.422	1,2	19
Mentalna oštećenja	5.817	0,9	15
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	4.823	0,8	12
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.935	0,3	5
Intelektualna oštećenja	1.765	0,3	5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.165	0,2	3
Oštećenja sluha	883	0,1	2
Oštećenja vida	867	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	145	0	0,4
Gluhoslijepoča	9	0	0

Tablica 88.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	378	1.928	2.561
	m	699	2.533	1.713
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	74	1.676	2.980
	m	88	2.017	2.184
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	136	1.694	2.344
	m	208	1.434	1.606
Mentalna oštećenja	ž	135	1.154	1.169
	m	349	2.096	914
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	328	807	1.204
	m	409	1.028	1.047
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	349	264	70
	m	714	473	65
Intelektualna oštećenja	ž	150	540	69
	m	224	715	67
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	19	306	279
	m	23	301	237
Oštećenja sluha	ž	40	135	215
	m	44	225	224
Oštećenja vida	ž	51	148	195
	m	62	241	170
Poremećaji iz spektra autizma	ž	25	7	0
	m	92	21	0
Gluhosljepoča	ž	0	0	1
	m	0	5	3

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblikova srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Varaždinskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 781 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 29 branitelja Domovinskog rata, dok ih 3 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 89. prikazani su podaci o nekim dijagozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 89. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.502
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.275
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	134
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	40
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	78
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.359
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	644
H90-H95	Drugi poremećaji uha	923
Q90	Down-sindrom	85
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	163

Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 90.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 90.a i 90.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 90.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	973	1.401	1.859	1.010	13	5.256
Psihičke bolesti	202	252	306	154	3.430	4.344
Tjelesno oštećenje	559	667	566	346	0	2.138
Intelektualne teškoće	63	101	157	220	1.008	1.549
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.427
Poremećaj glasa, jezika i govora	34	37	27	23	1.225	1.346
Oštećenje vida	130	89	54	75	389	737
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	54	128	446	76	21	725
Kronične bolesti kod djece	47	133	356	156	0	692
Oštećenje sluha	53	66	68	17	408	612
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	42	60	18	120
Gluhosljepoča	-	-	2	1	1	4

Tablica 90.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	58	1.376	1.491
	m	98	1.196	1.037
Psihičke bolesti	ž	55	894	833
	m	134	1.696	732
Tjelesno oštećenje	ž	50	458	599
	m	60	548	423
Intelektualne teškoće	ž	104	495	67
	m	151	668	64
Višestruke teškoće	ž	189	362	2
	m	328	543	3
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	238	215	18
	m	468	384	23
Oštećenje vida	ž	39	112	172
	m	55	207	152
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	286	-	-
	m	439	-	-
Kronične bolesti kod djece	ž	321	-	-
	m	371	-	-
Oštećenje sluha	ž	25	94	139
	m	26	169	159
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	21	6	0
	m	78	15	0
Gluhosljepoča	ž	0	0	0
	m	0	3	1

19. Virovitičko-podravska županija

19.1. Opći sociodemografski podaci

U Virovitičko-podravskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 12.608 osoba s invaliditetom od čega je 7.413 muškog spola (58,8%) i 5.195 ženskog spola (41,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 17,8% ukupnog stanovništva Virovitičko-podravske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6.217 (49,3%), je u dobroj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 9,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Virovitičko-podravska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima ispod prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Virovitičko-podravske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 91 i 92.

Tablica 91. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Virovitičko-podravske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
VIROVITICA	3.267	0,5	8
SLATINA	2.056	0,3	5
PITOMAČA	1.396	0,2	4
SUHOPOLJE	1.032	0,2	3
ORAHOVICA	699	0,1	2
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	626	0,1	2
GRADINA	542	0,1	1
LUKAČ	484	0,1	1
ČAČINCI	448	0,1	1
SOPJE	418	0,1	1
VOĆIN	361	0,1	1
ČADAVICA	293	0,1	1
ZDENCI	277	0	1
NOVA BUKOVICA	257	0	1
MIKLEUŠ	233	0	1
CRNAC	219	0	1
Ukupno	12.608		

Tablica 92. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Virovitičko-podravske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
CRNAC	6	10	83	27	47	46
ČAČINCI	17	9	162	66	104	90
ČADAVICA	17	11	95	39	72	59
GRADINA	32	25	190	103	91	101
LUKAČ	28	21	160	81	98	96
MIKLEUŠ	11	7	65	30	68	52
NOVA BUKOVICA	6	4	107	29	62	49
ORAHOVICA	33	18	225	122	152	149
PITOMAČA	87	65	428	276	232	308
SLATINA	125	61	610	377	498	385
SOPJE	13	19	119	59	118	90
SUHOPOLJE	63	40	328	187	190	224
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	40	31	216	97	118	124
VIROVITICA	192	137	1.012	617	715	594
VOĆIN	19	11	108	71	96	56
ZDENCI	15	8	82	46	58	68

Iz Virovitičko-podravske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 972 osobe s većim brojem muških osoba (61%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Virovitičko-podravskoj županiji živi 2.000 branitelja s invaliditetom te 98 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

19.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 93.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 93.b.

Tablica 93.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Višestruka oštećenja	4.985	0,8	13
Oštećenja lokomotornog sustava	4.279	0,7	11
Mentalna oštećenja	4.242	0,7	11
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	4.017	0,6	10
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.225	0,4	6
Intelektualna oštećenja	1.071	0,2	3
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	896	0,1	2
Oštećenja vida	569	0,1	1
Oštećenja sluha	446	0,1	1
Oštećenja perifernog živčanog sustava	427	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	49	0	0,1
Gluhosljepoča	4	0	0

Tablica 93.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	176	970	1.343
	m	270	1.275	951
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	39	728	1.316
	m	32	1.136	1.028
Mentalna oštećenja	ž	56	664	733
	m	108	1.849	832
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	69	834	1.331
	m	89	733	961
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	85	441	559
	m	120	529	491
Intelektualna oštećenja	ž	122	321	45
	m	169	384	30
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	183	126	32
	m	347	181	27
Oštećenja vida	ž	23	106	144
	m	24	154	118
Oštećenja sluha	ž	9	43	118
	m	20	126	130
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	2	92	71
	m	7	151	104
Poremećaji iz spektra autizma	ž	7	4	0
	m	30	8	0
Gluhosljepoča	ž	1	0	1
	m	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci mentalnih oštećenja koja uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotičkih poremećaja, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Virovitičko-podravskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 365 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 24 branitelja Domovinskog rata, dok ih 7 ima 100% oštećenje kao posljedcu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 94. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 94. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.172
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	957
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	47
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	17
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	33
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	629
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	511
H90-H95	Drugi poremećaji uha	441
Q90	Down-sindrom	34
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	69

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 95.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobним skupinama nalaze se u tablicama 95.a i 95.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 95.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	82	379	310	105	2.646	3.522
Kronične bolesti	321	1.048	1.224	476	4	3.073
Tjelesno oštećenje	280	491	283	206	0	1.260
Intelektualne teškoće	3	69	133	142	666	1.013
Poremećaj glasa, jezika i govora	12	9	4	3	603	631
Oštećenje vida	38	48	49	54	271	460
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	452
Oštećenje sluha	23	44	23	11	230	331
Kronične bolesti kod djece	29	87	170	45	0	331
Razvojne teškoće koje nisu definirane	11	39	111	35	11	207
Listom oštećenja	-	-	10	23	12	45
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	0	1	0	1
Gluhoslijepoča	-	-				

Tablica 95.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	24	569	593
	m	40	1.560	736
Kronične bolesti	ž	13	776	1.084
	m	8	561	631
Tjelesno oštećenje	ž	23	225	516
	m	30	240	226
Intelektualne teškoće	ž	112	308	44
	m	156	363	30
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	122	110	17
	m	203	159	20
Oštećenje vida	ž	14	83	127
	m	19	121	96
Višestruke teškoće	ž	104	89	7
	m	132	120	0
Oštećenje sluha	ž	7	36	89
	m	12	89	98
Kronične bolesti kod djece	ž	153	-	-
	m	178	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	77	-	-
	m	130	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	5	4	0
	m	29	7	0
Gluhosljepoča	ž	1	0	0
	m	0	0	0

20. Vukovarsko-srijemska županija

20.1. Opći sociodemografski podaci

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 22.606 osoba s invaliditetom od čega su 14.094 muškog spola (62,3%) i 8.512 ženskog spola (37,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 15,7% ukupnog stanovništva Vukovarsko-srijemske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11.333 (50,1%), su u dobroj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8,8% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Vukovarsko-srijemska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobu skupinu, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, za dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Vukovarsko-srijemske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 96 i 97.

Iz Vukovarsko-srijemske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.911 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Vukovarsko-srijemskoj županiji živi 4.927 branitelja s invaliditetom te 333 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 96. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Vukovarsko-srijemske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
VINKOVCI	4.735	0,8	12
VUKOVAR	4.720	0,8	12
ŽUPANJA	1.193	0,2	3
IVANKOVO	863	0,1	2
NUŠTAR	825	0,1	2
ILOK	807	0,1	2
OTOK	736	0,1	2
STARI JANKOVCI	646	0,1	2
NIJEMCI	575	0,1	1
DRENOVCI	521	0,1	1
CERNA	509	0,1	1
TRPINJA	498	0,1	1
ANDRIJAŠEVCI	455	0,1	1
VRBANJA	425	0,1	1
BOROVO	424	0,1	1
TOVARNIK	385	0,1	1
BOŠNJACI	383	0,1	1
PRIVLAKA	363	0,1	1
JARMINA	361	0,1	1
GUNJA	355	0,1	1
STARI MIKANOVCI	347	0,1	1
BABINA GREDA	334	0,1	1
BOGDANOVCI	308	0,1	1
MARKUŠICA	305	0,1	1
GRADIŠTE	300	0,1	1
TORDINCI	249	0	1
TOMPOJEVCI	245	0	1
ŠTITAR	226	0	1
VOĐINCI	221	0	1
LOVAS	183	0	0,5
NEGOSLAVCI	108	0	0,3
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	22.606		

Tablica 97. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Vukovarsko-srijemske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
ANDRIJAŠEVCI	19	15	188	73	95	65
BABINA GREDA	37	22	120	60	60	35
BOGDANOVCI	15	9	111	47	78	48
BOROVO	7	9	96	70	136	106
BOŠNJACI	30	13	119	74	86	61
CERNA	24	23	202	77	118	65
DRENOVCI	29	17	187	111	102	75
GRADIŠTE	31	11	107	37	71	43
GUNJA	23	12	119	75	75	51
ILOK	36	32	276	127	192	144
IVANKOVO	36	30	334	129	200	134
JARMINA	15	12	149	48	86	51
LOVAS	3	8	65	35	53	19
MARKUŠICA	15	10	70	43	86	81
NEGOSLAVCI	2	4	32	22	35	13
NIJEMCI	32	18	221	85	125	94
NUŠTAR	46	38	292	133	195	121
OTOK	44	22	300	112	161	97
PRIVLAKA	28	10	116	55	87	67
STARI JANKOVCI	42	22	221	77	179	105
STARI MIKANOVCI	20	20	131	59	77	40
ŠTITAR	14	20	92	35	38	27
TOMPOJEVCI	6	2	93	44	60	40
TORDINCI	10	9	100	41	62	27
TOVARNIK	26	9	153	74	80	43
TRPINJA	20	11	128	109	118	112
VINKOVCI	206	183	1.510	842	1.038	956
VOĐINCI	22	15	77	39	41	27
VRBANJA	33	16	189	48	70	69
VUKOVAR	247	131	1.420	716	1.222	984
ŽUPANJA	76	50	395	223	260	189

20.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su mentalna oštećenja te višestruka oštećenja (tablica 98.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 98.b.

Tablica 98.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Mentalna oštećenja	7.588	1,2	20
Višestruka oštećenja	7.328	1,2	19
Oštećenja lokomotornog sustava	6.468	1,0	17
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.308	0,9	14
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.951	0,5	8
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.703	0,3	4
Intelektualna oštećenja	1.558	0,3	4
Oštećenja vida	783	0,1	2
Oštećenja sluha	640	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	585	0,1	2
Poremećaji iz spektra autizma	136	0	0,4
Gluhoslijepoča	5	0	0

Tablica 98.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Mentalna oštećenja	ž	72	1.104	981
	m	163	3.502	1.766
Višestruka oštećenja	ž	406	1.224	1.320
	m	644	2.319	1.415
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	37	933	1.567
	m	59	2.077	1.795
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	114	1.247	1.383
	m	160	1.176	1.228
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	177	546	515
	m	261	820	632
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	273	313	58
	m	483	478	98
Intelektualna oštećenja	ž	209	400	50
	m	291	565	43
Oštećenja vida	ž	26	136	199
	m	29	194	199
Oštećenja sluha	ž	26	105	126
	m	38	192	153
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	14	106	72
	m	12	252	129
Poremećaji iz spektra autizma	ž	25	7	0
	m	86	18	0
Gluhosljeopoča	ž	0	1	1
	m	0	2	1

Najčešći uzroci mentalnih oštećenja koja uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotičkih poremećaja, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Vukovarsko-srijemskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 528 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 62 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 99. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 99. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.193
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.141
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	125
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	22
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	61
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	942
H53-H54	Vidni poremećaji i sljeopoča	676
H90-H95	Drugi poremećaji uha	617
Q90	Down-sindrom	87
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	107

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 100.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobним skupinama nalaze se u tablicama 100.a i 100.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 100.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	453	619	410	76	4.901	6.459
Kronične bolesti	1.075	1.358	1.031	416	6	3.886
Tjelesno oštećenje	485	568	322	198	0	1.573
Intelektualne teškoće	118	121	181	248	813	1.481
Poremećaj glasa, jezika i govora	68	86	44	50	1.055	1.303
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.008
Oštećenje vida	92	63	70	91	394	710
Kronične bolesti kod djece	73	151	213	116	0	553
Oštećenje sluha	67	70	56	10	322	525
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	38	79	118	69	12	316
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	25	60	40	125

Tablica 100.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	36	978	880
	m	74	2.910	1.581
Kronične bolesti	ž	25	985	1.103
	m	30	901	842
Tjelesno oštećenje	ž	32	235	584
	m	39	324	359
Intelektualne teškoće	ž	200	386	50
	m	259	545	41
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	174	294	45
	m	282	427	81
Višestruke teškoće	ž	214	155	0
	m	341	297	1
Oštećenje vida	ž	23	122	185
	m	25	168	187
Kronične bolesti kod djece	ž	259	-	-
	m	294	-	-
Oštećenje sluha	ž	21	97	95
	m	31	158	123
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	106	-	-
	m	210	-	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	23	6	0
	m	79	17	0

21. Zadarska županija

21.1. Opći sociodemografski podaci

U Zadarskoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 21.171 osoba s invaliditetom od čega je 13.167 muškog spola (62,2%) i 8.004 ženskog spola (37,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 13,2% ukupnog stanovništva Zadarske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 9.699 (45,8%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,2% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zadarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobu skupinu, dobu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zadarske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 101 i 102.

Tablica 101. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zadarske županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
ZADAR	8.279	1,3	21
BENKOVAC	1.734	0,3	4
OBROVAC	744	0,1	2
POLIČNIK	727	0,1	2
BIOGRAD NA MORU	613	0,1	2
SVETI FILIP I JAKOV	584	0,1	2
SUKOŠAN	573	0,1	1
POSEDARJE	555	0,1	1
GRAČAC	554	0,1	1
BIBINJE	505	0,1	1
VIR	499	0,1	1
PAKOŠTANE	434	0,1	1
PREKO	401	0,1	1
RAŽANAC	393	0,1	1
PAG	392	0,1	1
NIN	358	0,1	1
STANKOVCI	346	0,1	1
ZEMUNIK DONJI	323	0,1	1
STARIGRAD	316	0,1	1
NOVIGRAD	314	0,1	1
PAŠMAN	274	0	1
VRSI	254	0	1
ŠKABRNJA	252	0	1
PRIVLAKA	231	0	1
GALOVAC	225	0	1
JASENICE	221	0	1
SALI	215	0	1
POLAČA	190	0	0,5
KALI	162	0	0,4
LIŠANE OSTROVIČKE	143	0	0,4
KUKLJICA	100	0	0,3
KOLAN	92	0	0,2
POVLJANA	92	0	0,2
TKON	75	0	0,2
Nepoznato	1	0	0
Ukupno	21.171		

Tablica 102. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama
Zadarske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BENKOVAC	107	62	607	200	475	283
BIBINJE	53	26	166	59	122	79
BIOGRAD NA MORU	47	29	175	92	130	140
GALOVAC	8	6	75	24	72	40
GRAČAC	22	5	117	67	183	160
JASENICE	7	6	76	24	74	34
KALI	11	4	41	17	49	40
KOLAN	6	3	11	10	36	26
KUKLJICA	7	0	14	7	45	27
LIŠANE OSTROVIČKE	2	2	54	12	42	31
NIN	16	17	79	52	119	75
NOVIGRAD	16	11	122	39	89	37
OBROVAC	25	16	219	104	205	175
PAG	28	15	84	50	114	101
PAKOŠTANE	29	15	124	65	112	89
PAŠMAN	9	4	56	42	92	71
POLAČA	6	5	72	24	45	38
POLIČNIK	46	28	261	109	206	77
POSEDARJE	37	23	187	74	149	85
POVLJANA	7	3	15	9	33	25
PREKO	34	15	88	44	114	106
PRIVLAKA	10	4	71	34	71	41
RAŽANAC	25	12	118	44	125	69
SALI	14	8	44	28	70	51
STANKOVCI	22	15	124	29	98	58
STARIGRAD	13	9	99	27	104	64
SUKOŠAN	44	21	188	79	153	88
SVETI FILIP I JAKOV	35	25	168	85	155	116
ŠKABRNJA	7	13	85	27	82	38
TKON	5	5	14	5	32	14
VIR	32	8	110	61	170	118
VRSI	16	11	59	32	89	47
ZADAR	787	393	2.329	1.338	1.723	1.709
ZEMUNIK DONJI	15	14	82	44	107	61

Iz Zadarske županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.628 osoba s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zadarskoj županiji živi 3.840 branitelja s invaliditetom te 304 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

21.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su mentalna oštećenja te višestruka oštećenja (tablica 103.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 103.b.

Tablica 103.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Mentalna oštećenja	6.264	1,0	16
Višestruka oštećenja	5.689	0,9	15
Oštećenja lokomotornog sustava	5.448	0,9	14
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	5.014	0,8	13
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.801	0,5	7
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.781	0,3	5
Intelektualna oštećenja	816	0,1	2
Oštećenja perifernog živčanog sustava	729	0,1	2
Oštećenja vida	678	0,1	2
Oštećenja sluha	410	0,1	1
Poremećaji iz spektra autizma	161	0	0,4
Gluhosljepoča	3	0	0

Tablica 103.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Mentalna oštećenja	ž	70	747	845
	m	239	2.862	1.501
Višestruka oštećenja	ž	173	832	1.401
	m	364	1.530	1.389
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	28	755	1.533
	m	55	1.488	1.589
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	88	916	1.486
	m	142	961	1.421
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	104	473	675
	m	172	664	713
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	406	160	25
	m	839	318	33
Intelektualna oštećenja	ž	116	177	32
	m	161	291	39
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	15	114	140
	m	16	226	218
Oštećenja vida	ž	8	84	190
	m	25	165	206
Oštećenja sluha	ž	20	66	69
	m	24	126	105
Poremećaji iz spektra autizma	ž	24	7	0
	m	108	22	0
Gluhosljepoča	ž	1	1	0
	m	0	0	1

Najčešći uzroci mentalnih oštećenja koja uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini neurotičkih poremećaja, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (F40-F49), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zadarskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 724 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 64 branitelja Domovinskog rata, dok ih 7 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 104. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 104. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	899
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.170
F84	Pervativni razvojni poremećaj (autizam)	141
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	24
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	67
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	893
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	484
H90-H95	Drugi poremećaji uha	394
Q90	Down-sindrom	83
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	139

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 105.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 105.a i 105.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 105.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	49	194	337	150	4.361	5.091
Kronične bolesti	179	584	956	760	17	2.496
Tjelesno oštećenje	489	527	522	366	2	1.906
Poremećaj glasa, jezika i govora	1	16	8	18	1.353	1.396
Intelektualne teškoće	0	12	119	159	452	742
Oštećenje vida	80	63	67	67	370	647
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	25	85	228	60	37	435
Kronične bolesti kod djece	31	85	170	104	1	391
Oštećenje sluha	11	28	47	27	213	326
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	279
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	7	106	31	144

Tablica 105.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	40	579	721
	m	141	2.294	1.316
Kronične bolesti	ž	29	620	779
	m	27	484	557
Tjelesno oštećenje	ž	66	502	427
	m	85	413	413
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	325	143	13
	m	619	282	14
Intelektualne teškoće	ž	93	167	32
	m	134	277	39
Oštećenje vida	ž	7	79	186
	m	23	150	202
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	139	-	-
	m	296	-	-
Kronične bolesti kod djece	ž	163	-	-
	m	228	-	-
Oštećenje sluha	ž	16	52	51
	m	22	99	86
Višestruke teškoće	ž	50	32	0
	m	123	73	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	20	6	0
	m	97	21	0

22. Zagrebačka županija

22.1. Opći sociodemografski podaci

U Zagrebačkoj županiji, po stanju na dan 01.09.2022., živi 42.109 osoba s invaliditetom od čega su 23.443 muškog spola (55,7%) i 18.666 ženskog spola (44,3%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,0% ukupnog stanovništva Zagrebačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 18.334 (43,5%), su u dobnjoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 14,3% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zagrebačka županija ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima iznad prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zagrebačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 106 i 107.

Tablica 106. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zagrebačke županije – prevalencija invaliditeta na 10.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000 stanovnika
VELIKA GORICA	8.457	1,4	22
SAMOBOR	4.585	0,7	12
ZAPREŠIĆ	3.445	0,6	9
SVETA NEDELJA	2.230	0,4	6
SVETI IVAN ZELINA	2.213	0,4	6
DUGO SELO	2.208	0,4	6
JASTREBARSKO	2.145	0,3	6
VRBOVEC	1.979	0,3	5
IVANIĆ-GRAD	1.918	0,3	5
BRDOVEC	1.452	0,2	4
KRIŽ	1.035	0,2	3
RUGVICA	998	0,2	3
BISTRA	933	0,2	2
BRCKOVljANI	906	0,2	2
KLOŠTAR IVANIĆ	796	0,1	2
DUBRAVA	758	0,1	2
KLINČA SELA	658	0,1	2
JAKOVLJE	607	0,1	2
PISAROVINA	569	0,1	1
GRADEC	544	0,1	1
STUPNIK	481	0,1	1
PUŠČA	367	0,1	1
MARIJA GORICA	349	0,1	1
KRAŠIĆ	318	0,1	1
KRAVARSKO	288	0,1	1
POKUPSKO	285	0,1	1
ORLE	278	0	1
FARKAŠEVAC	220	0	1
LUKA	207	0	0,5
PRESEKA	200	0	0,5
RAKOVEC	190	0	0,5
DUBRAVICA	187	0	0,5
BEDENICA	170	0	0,4
ŽUMBERAK	133	0	0,3
Ukupno	42.109		

Tablica 107. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Zagrebačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDENICA	14	12	44	28	39	33
BISTRICA	74	48	262	188	192	169
BRCKOVLJANI	78	46	259	188	180	155
BRDOVEC	149	83	360	290	291	279
DUBRAVA	32	27	217	143	203	136
DUBRAVICA	11	3	53	42	48	30
DUGO SELO	224	141	615	429	419	380
FARKAŠEVAC	15	7	76	41	42	39
GRADEC	49	29	152	102	104	108
IVANIĆ-GRAD	146	116	522	344	395	395
JAKOVLJE	41	21	153	121	143	128
JASTREBARSKO	145	101	466	408	526	499
KLINČA SELA	55	35	164	107	164	133
KLOŠTAR IVANIĆ	77	33	212	140	180	154
KRAŠIĆ	15	18	87	49	75	74
KRAVARSKO	42	10	94	44	66	32
KRIŽ	61	55	296	164	228	231
LUKA	16	5	53	43	49	41
MARIJA GORICA	34	15	83	68	91	58
ORLE	25	28	81	56	47	41
PISAROVINA	53	21	145	79	146	125
POKUPSKO	12	11	110	37	77	38
PRESEKA	14	9	62	40	39	36
PUŠČA	42	22	80	64	90	69
RAKOVEC	20	11	56	38	29	36
RUGVICA	81	50	282	211	206	168
SAMOBOR	465	294	1.117	828	1.011	870
STUPNIK	44	30	117	100	105	85
SVETA NEDELJA	196	112	560	387	524	451
SVETI IVAN ZELINA	150	81	537	421	525	499
VELIKA GORICA	833	531	1.974	1.524	1.772	1.823
VRBOVEC	200	114	495	376	410	384
ZAPREŠIĆ	300	190	743	650	710	852
ŽUMBERAK	4	3	35	22	38	31

Iz Zagrebačke županije, u Registrar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4.388 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zagrebačkoj županiji žive 2.702 branitelja s invaliditetom te 190 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

22.2. Vrste oštećenja i oštećenja funkcionalnih sposobnosti

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja lokomotornog sustava te višestruka oštećenja (tablica 108.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobним skupinama nalaze se u tablici 108.b.

Tablica 108.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10.000
Oštećenja lokomotornog sustava	12.418	2,0	32
Višestruka oštećenja	11.791	1,9	30
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	9.546	1,5	25
Mentalna oštećenja	8.638	1,4	22
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	8.358	1,3	21
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	4.888	0,8	13
Intelektualna oštećenja	2.116	0,3	5
Oštećenja vida	1.174	0,2	3
Oštećenja sluha	1.001	0,2	3
Oštećenja perifernog živčanog sustava	936	0,2	2
Poremećaji iz spektra autizma	259	0	1
Gluhosljepoča	16	0	0

Tablica 108.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	134	2.346	3.421
	m	179	2.865	3.473
Višestruka oštećenja	ž	610	2.143	2.811
	m	1.116	2.772	2.339
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	230	2.249	2.737
	m	319	1.795	2.216
Mentalna oštećenja	ž	287	1.715	1.499
	m	622	2.828	1.687
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	560	1.266	2.232
	m	768	1.604	1.928
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	967	654	67
	m	1.868	1.242	90
Intelektualna oštećenja	ž	228	621	50
	m	345	818	54
Oštećenja vida	ž	54	232	272
	m	72	309	235
Oštećenja sluha	ž	34	197	160
	m	59	296	255
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	25	205	153
	m	26	318	209
Poremećaji iz spektra autizma	ž	38	17	0
	m	163	41	0
Gluhosljepoča	ž	0	4	4
	m	0	6	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zagrebačkoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.390 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 56 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 109. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 109. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.852
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.551
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	235
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	60
G70-G73	Bolesti mionervalne veze i mišića	86
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.455
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	914
H90-H95	Drugi poremećaji uha	964
Q90	Down-sindrom	131
S48	Amputacija obje nadlaktice	5
S78	Amputacija obje natkoljenice	2
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	289

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije su psihičke bolesti te kronične bolesti (tablica 110.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobним skupinama nalaze se u tablicama 110.a i 110.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 01.01.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 110.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Psihičke bolesti	284	586	532	188	5.635	7.225
Kronične bolesti	1.042	2.001	2.562	1.240	48	6.893
Poremećaj glasa, jezika i govora	88	243	142	57	3.630	4.160
Tjelesno oštećenje	529	658	539	370	4	2.100
Intelektualne teškoće	107	130	163	310	1.246	1.956
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.363
Kronične bolesti kod djece	147	550	386	225	1	1.309
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	237	522	353	96	70	1.278
Oštećenje vida	122	109	77	106	611	1.025
Oštećenje sluha	85	88	88	46	487	794
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	50	116	76	242
Gluhoslijepoča	-	-	1	2	0	3

Tablica 110.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobним skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Psihičke bolesti	ž	134	1.493	1.341
	m	329	2.385	1.543
Kronične bolesti	ž	71	1.884	1.944
	m	115	1.535	1.344
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	822	592	31
	m	1.548	1.111	56
Tjelesno oštećenje	ž	60	443	608
	m	66	537	386
Intelektualne teškoće	ž	185	599	50
	m	280	789	53
Višestruke teškoće	ž	341	173	3
	m	541	304	1
Kronične bolesti kod djece	ž	564	-	-
	m	745	-	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	477	-	-
	m	801	-	-
Oštećenje vida	ž	40	200	251
	m	43	270	221
Oštećenje sluha	ž	25	171	118
	m	41	243	196
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	31	16	0
	m	155	40	0
Gluhosljepoča	ž	0	3	0
	m	0	0	0